

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och Teologiska Fakulteterna

Språk- och litteraturcentrum

Kurskod: EUHK30

Termin: VT 2022

Handledare: Niklas Bernsand

Experiences with restrictions: The impact of REACH regulations on tattoo artists

Ludvig Bertilsson

Abstract

On January 4th, 2022, new restrictions under the Europe-wide REACH protocol on chemicals hit the tattooing industry when the content of inks came under regulation. This essay seeks to find out how this directly has impacted tattoo artists and their ability to work. To achieve this a phenomenological approach was used, and data was collected through six semi-structured, qualitative interviews with individuals working in the industry. This was done to research a shared phenomenon and places an emphasis on the notion of personal experience to discover the essence of said phenomenon. Interviews were conducted with artists working in three different EU member states (Sweden, Denmark, and Italy) which are all subjects to the REACH legislative structure. The results show a frustration with the implementation of these new laws, as well as a very high inclination to improve the standards of tattooing and that these recent restrictions were, according to the professionals of the trade, not the right way to achieve such a goal.

Keywords: Tattoos, REACH, European Union, Phenomenology

Word count: **11 227**

Table of contents

1. Introduction	4
1.1 Purpose and research question	4
1.2 Structure	5
2. Background.....	6
3. Research methods and theoretical framework.....	10
2.1 The phenomenological approach	10
2.1.1 Variations in phenomenology	11
2.1.2 Research design.....	12
2.2 Summary of methodology used.....	14
4. Results	15
4.1 First interview – Joakim.....	15
4.2 Second interview – Karin.....	17
4.3 Third interview – Lotte	18
4.4 Fourth interview – Clara	20
4.5 Fifth interview – Anonymous artist	22
4.6 Sixth interview – Jens	24
5. Analysis and discussion.....	26
5.1 European governmental involvement.....	26
5.2 Domestic governmental implementation	27
5.3 Reactions from clients and the media	28
5.4 Ability of the market to provide new inks.....	29
5.5 The attitude of artists towards REACH regulations.....	29
6. Conclusions	30
List of references	31
Appendix	36

1. Introduction

In early 2022 a ban came into effect in the European Union, and a few other key cooperative nations, prohibiting numerous chemicals used in tattoo ink and permanent make-up. The regulation was added to an existing supervisory framework, abbreviated as REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals), which seeks to limit dangerous substances which are suspected to cause toxic and allergic dermatological effects, as well as cancer and genetic mutations.¹ While REACH does not specifically seek to target tattoo-specific chemicals it was through this industry these regulations came into the eye of the media and the public, causing headlines across Europe.^{2 3} The media attention was unusually large, especially since it is not the first time regulations has been imposed on tattoo inks in the European Union. Resolutions has been passed by the European Commission in 2003 and 2008 specifying, among other things, labelling, hygiene practices and chemical composition of inks used in tattooing and permanent make-up (PMA). Due to the rising number of individuals in the European Union with tattoos or PMA (12 % in 2016 and rising) a new assessment of the dangers involved was required.⁴ This new risk assessment eventually led to the ban enacted in early 2022. It was with this background in mind that the idea behind conducting further research on this topic started.

1.1 Purpose and research question

The regulations might, or might not, have had a direct effect on the livelihood of tattoo artists, and it is important to investigate the direct effects of REACH on a major artistic industry in Europe. This is the major subject that this essay seeks to provide further research towards. In what ways has the newly imposed REACH regulations influenced tattoo artists, and how have

¹ "Tattoo inks and permanent make-up," European Chemicals Agency, accessed March 18, 2022.

<https://echa.europa.eu/hot-topics/tattoo-inks>

² No author, "Europe's tattoo artists fear for future after EU ink ban," *BBC News*, January 4, 2022.

<https://www.bbc.com/news/world-europe-59871779>

³ Alan Hope, "Ban on many tattoo inks will leave artists high and dry," *The Brussels Times*, October 9, 2021.

<https://www.brusselstimes.com/news/business/188536/ban-on-many-tattoo-inks-from-next-year-leaves-artists-high-and-dry>

⁴ Paola Piccinini, Sazan Pakalin, Laura Contor and Ivana Bianchi. "Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe Resolution (2008)1", *JRC Technocal Reports*. EUR: 27672, EN, (Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016): 1-4.

<https://doi.org/10.2788/177900>

they adapted to the new rules? The study might conclude that this has had no discernible effect on how artists can do their job, or it might determine that this have impacted the European tattoo market greatly, for better or worse.

1.2 Structure

The structure of this essay is organised after the standardised IMRaD model, which is an abbreviation of Introduction, Material and methods, Results and Discussion. This is an extremely consistent and reliable way to present research, while still allowing a great amount of research flexibility as well.⁵ Separate of this primary introduction a background chapter will also be presented, which explores the regulations themselves, as well as the technical reports and the data that they are based on. This separate introductory chapter will relate the importance of the subject to European studies in general and recount empirical data presented to various institutions of the European Union that laid the groundwork for the prohibition of the relevant chemicals in tattooing and permanent make-up. After that the methodological basis of the study will be accounted for in a chapter detailing the academic philosophical foundation and the data collection methods that this research has been conducted on. In the following chapter data is presented through the textual descriptions of qualitative interviews conducted with tattoo artists, which leads into a presentation of themes and structural narrative. This will then be analysed and discussed in the next chapter, and finally a summary of the findings will conclude the essay and report the findings of the study, its relevancy, and how it might be expanded in the future, along with a phenomenological “essence” that will be accounted for. Transcriptions of the interviews can be read in full in an appendix attached after the reference list at the very end of this essay.

⁵ Marius Teodosiu, “Scientific writing and publishing with IMRaD,” *Annals of Forest Research* 62, no. 2, (December 2019): 201-214. <http://dx.doi.org/10.15287/afr.2019.1759>

2. Background

The original restriction proposal came from the European Chemicals Agency (ECHA) on the 25th of October 2017. Other than ECHA there were several member states standing behind the proposal, namely Denmark, Italy, and Norway, although it is also stated that Germany had been a part in the initial movement towards the ban.^{6 7} It is important to note here that Norway, while not a member state of the European Union, is as an EEA country considered a member and participant in ECHA, but lack the right to a vote within the boards, committees, networks, and forums which make up the structure of the agency.⁸ The proposition mentions a previous resolution by the Council of Europe (ResAP(2008)1)⁹ which several member states already had implemented into national law. However, this resolution was found lacking and insufficient by several members who adapted the changes and prohibitions on the mentioned chemicals and guidelines. Research from Italy has shown that traceability was a big problem in the domestic market, where 40 % of inks sampled from routine controls or complaints were non-compliant with the regulations set by ResAP(2008)1.¹⁰ The inks in question could however be quickly reported on using RAPEX, a European-wide alert system put in place to swiftly identify and ban dangerous products on the European market. Sealed bottles of ink have in studies regularly tested above a 10 % contamination rate, up to 50 %, and as much as 44 % after ResAP(2008)1 was put in place.¹¹

⁶ "Proposal to restrict hazardous substances in tattoo inks and permanent make-up", ECHA press material, European Chemicals Agency, accessed March 30, 2022, <https://echa.europa.eu/sv/-/proposal-to-restrict-hazardous-substances-in-tattoo-inks-and-permanent-make-up>

⁷ European Chemicals Agency, "REACH restriction of hazardous substances in tattoo inks and permanent make-up", hosted online on the EUchemicals channel on YouTube March 29, 2022, video, 00:28, <https://www.youtube.com/watch?v=j181bw-D8Tc>

⁸ "Member states and competent authorities", ECHA Partners and networks, European Chemicals Agency, accessed March 30, 2022, <https://echa.europa.eu/about-us/partners-and-networks/member-states-and-competent-authorities>

⁹ "Resolution ResAP(2008)1 on requirements and criteria for the safety of tattoos and permanent make-up (superseding Resolution ResAP(2003)2 on tattoos and permanent make-up)", Committee of Ministers, Council of Europe, adopted on February 20, 2008, accessed April 1, 2022, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805d3dc4

¹⁰ Alberto Renzoni, Antonia Pirrera, Francesco Novello, Maria Simonetta Diamante, and Carmine Guarino. "Implementation of European Council Resolution ResAP(2008)1 in Italy. National and Regional Regulation of Tattoo Practices: Diversity and Challenges", *Current Problems in Dermatology* 48, ed. Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäuml, (March 26, 2015): 201-205. <https://doi.org/10.1159/000369228>

¹¹ Paola Piccinini, Sazan Pakalin, Laura Contor, Ivana Bianchi, and Chiara Senaldi. "Safety of tattoos and permanent make-up. Final report", *JRC Science for Policy Report*, EUR: 27947, EN, (Ispra, Joint Research Centre, 2016): 64-65. <https://doi.org/10.2788/011817>

To address concerns regarding the perceived gaps in legislature on the topic of hazardous chemicals in tattoo inks, a meeting was held November 9th, 2015, in the Italian town of Ispra, comprising of representatives from ink manufacturers' and tattoo artists' associations along with delegates from member states and Switzerland, dermatologists, and professors from academia. This was just one of several meetings set up by the Consumer Safety Network group (CSN) on how to further regulate tattooing in Europe to protect the health of consumers. Topics discussed in this meeting, and others, along with questionnaires and literature would provide the background for research advising legislature going forward, namely a technical report by the Joint Research Centre under the European Commission which advised European agencies like ECHA how to improve the safety of tattooing and permanent make-up from the previous resolution ResAP(2008)1.¹² The meeting is detailed in work package 3 of this report and clearly states the intended goal of the project:

“...the aims of this meeting are to come up with recommendations to improve the safety of tattoo/PMU inks and practices based on the lessons learned and experience from the MS. How the conclusions and recommendations would be taken up by the legislator is beyond the remit of this group. The project should establish the state of play, identify the problems and provide suggestions to improve the safety.”¹³

Present at this high-stakes meeting deciding the future of tattooing in Europe were only two organisations representing tattoo artists, the Swedish SRT (Sveriges Registrerade Tatuerare) and Associazione tatuatori from Italy. These were the only two representatives of tattoo artists present in this meeting. This is a point touched upon later in this essay, and through the qualitative interviews conducted it will become evident that tattoo artists have felt shut out from the entire process and wishes that there would have been more branch representatives invited to meetings like this. The representative from SRT, Jens, one of the interview subjects in this study, pointed out in the meeting that all cases of hepatitis in Sweden came from home tattooing rather than from a professional setting and recommended standardisation in hygiene and cross-contamination training on a European or national level.¹⁴ In 2019 this was

¹² Piccinini, Pakalin, Contor, Bianchi, and Senaldi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Final report”

¹³ Paola Piccinini, Sazan Pakalin, Laura Contor, and Ivana Bianchi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe Resolution (2008)1”, 63.

¹⁴ Piccinini, Pakalin, Contor, and Bianchi, “Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe Resolution (2008)1”, 61-64.

addressed by the technical committee CEN/TC 435, under the German Institute for Normalisation (DIN) and the European Committee for Standardisation (CEN) in a document regulating, among other things, hygiene and formal training.¹⁵ This outlines practices and makes them mandatory by CEN countries, which include all EU member states and a few others such as Turkey and Norway. Mandatory training for tattoo artists includes hygiene basics, sterilisation, wound care, and legal requirements, among other things. This sets a European standard in professional tattooing, which of course is a very good thing, but what this legislation fails to do is to address the problem of home tattooing where a majority of the problems arise and poses a significantly higher risk of dermatological issues and hepatitis.¹⁶ As mentioned by the SRT representative in the Ispra meeting there are many issues surrounding home tattoos where neither tattooist or customer may have been adequately trained in hygiene or aftercare. This poses risks which can lead to hepatitis, dermatological problems, or even fungal infections.¹⁷ Legislation concerning home tattooing is however still absent in many European countries, as of 2016 only Belgium, Czech Republic, Italy, Liechtenstein, Malta, Romania, Slovenia, Slovakia, Switzerland and The Netherlands has made it obligatory to have a license in order to “*carry(ing) out tattoo-related activities*”.¹⁸ Since the practices set by CEN only controls how businesses are required to operate, home tattooing is still mostly unregulated in several European countries.

The final report concerning the safety of European tattooing and PMU was published by the Joint Research Centre in 2016, which came to some conclusions regarding how the practice ought to be regulated to protect consumers. Several negative health effects regarding the tattooing practice and tattoo inks were presented, including bacterial infections, allergic/hypersensitive reactions, and inflammation. Another aspect that was investigated was a link between tattoos and tumours, but no such connection could be directly established and was recommended as a topic to study further.¹⁹ The report concluded that ResAP(2008)1 needed to be revised and more substances be banned in order to protect consumers from the

¹⁵ “Tattooing – Safe and hygienic practice”, European Committee for Standardization, (Brussels, CEN-CENELEC Management Centre, 2019): 10-11, ref. no. EN 17169:2019

¹⁶ Michi M. Shinohara, “Complications of decorative tattoo”, *Clinics in Dermatology* 34, no. 2 (March-April 2016): 287-292, <https://doi.org/10.1016/j.clindermatol.2015.07.003>

¹⁷ Nicolas Kluger, and Kari Saarinen, “Aspergillus fumigatus infection on a home-made tattoo”, *British Journal of Dermatology* 170. (2014): 1373-1375, <https://doi.org/10.1111/bjd.12859>

¹⁸ Piccinini, Pakalin, Contor, Bianchi, and Senaldi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Final report”, 23

¹⁹ Piccinini, Pakalin, Contor, Bianchi, and Senaldi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Final report”, 59-75

established negative health effects. A high prevalence of dangerous chemicals detected in inks manufactured in the United States and reported through the RAPEX system is pointed out as a large contributing factor for the impurities in the European market. It was suggested that there needed to be a regulation implemented on a European-wide level to standardise the monitoring framework of inks throughout the Union and applicable non-member countries. Another recommendation was to make moves towards eliminating non-professional, or “clandestine” tattooing, which greatly would reduce the risk of post-tattoo infections.²⁰

On December 14th, 2020, a regulation was published in the Official Journal of the European Union, entering into effect twenty days later, regarding adding several chemicals and their specific use in tattoo inks and PMU to the REACH regulatory framework.²¹ This marked the first European regulation on tattoo inks that were mandatory for both EU member states and members of EEA to adopt. A 12-month adaptation period was applied on all chemicals, except pigments Blue 15:3 and Green 7 which was given an extra 12 months, to give the market and tattoo artists a chance to adapt to the changes.²² From an economic perspective ECHA estimated that the cost of the restriction would be approximately €4.6 million every year, but that the societal costs avoided in medical care related to inflammatory, allergic, or eventual carcinogenic illnesses could put the impact of the regulations somewhere around net €0. However, it is stressed by the agency that the eventual health benefits provided cannot be, or should not be, exclusively calculated in terms of economic value.²³

²⁰ Piccinini, Pakalin, Contor, Bianchi, and Senaldi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Final report”, 87-89

²¹ “Commission Regulation (EU) 2020/2081 of 14 December 2020 amending Annex XVII to Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) as regards substances in tattoo inks or permanent make-up (Text with EEA relevance)”. *Official Journal of the European Union*, (2020). (OJ L 423 15.12.2020), url: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2081/oj>

²² “Costs and benefits of REACH restrictions proposed between 2016-2020”. European Chemicals Agency, (February 2021), 62-64, <https://doi.org/10.2823/122943>

²³ Costs and benefits of REACH restrictions proposed between 2016-2020”. European Chemicals Agency, (February 2021), 63

3. Research methods and theoretical framework

For the purposes of this essay a qualitative interview-based approach is used, comprising of six interviews, as this fits within the scope and size of the research. A length of twenty to thirty minutes of interview time per interviewee was aimed for, although this timeframe is of course malleable according to the depth of answers and possible follow-up questions that might arise. Although this research is mainly conducted on a phenomenological basis the flexible approach of a semi-structured interview such as it is described within the field of ethnography was critical to obtain the information needed for the study. The semi-structured interview allows the researcher to acquire the material necessary for the research, while avoiding the survey-like arrangement of a structured interview and still being able to explore concepts and further questions that might rise during the dialogue.²⁴ There is also an argument that this method of interview relies solely on an ethnographic approach, which would be false. The ethnographic method is based on a longer personal relationship between researcher and interview subject, with more room for arguments and not directly conditional to the interviewer.²⁵ In the case of the timeframe and extent of this study there is no room for follow-up interviews, although it would be interesting to follow how tattoo artists continue to adapt to these regulations. However, as it stands the scope is to examine the direct, short-term effects of the regulations which is why the ethnographic method does not fully apply in the case of data collection for this essay.

2.1 The phenomenological approach

The main method of qualitative inquiry used here will be of a phenomenological nature. Phenomenology is the research and description of any given phenomenon through the accounts and experiences of the people living it.²⁶ The given phenomenon in this case is the direct effect on an industry through a ban on a large portion of the ingredients making up the materials required for being able to work. In its essence this phenomenological research aims to grasp the nature of a possible change to the livelihood of artists and what that might entail.

²⁴ Karen O'Reilly, *Ethnographic Methods*. (London: Routledge, 2011), 120.

²⁵ O'Reilly, *Ethnographic Methods*, 127-128.

²⁶ John W. Creswell and Cheryl N. Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design – Choosing Among Five Approaches*, 4th ed. (London: SAGE Publications, 2018), 75.

Modern phenomenology has its roots in the German philosopher Edmund Husserl who sought to change the view on philosophy by developing it towards a stricter approach and focusing it on the things that are picked up by our consciousness and how that manifests itself in our understanding of any given lived experience.²⁷ These concepts are relatively abstract and interpretative, as shown by a diverse approach by phenomenological scholars, but there are a few essential similarities that is common across the discipline. A focus on lived experience is always the start of any research of this kind, and the fact that the studied experiences are cognisant rather than subconscious. Another view that unites phenomenological scholars are how the essence of a phenomenon should be approached, where the importance of description of a conscious experience is more important than explanation. These basic concepts aim to return to traditional philosophy by knowingly stepping away from the goal of providing empirical evidence and primarily embracing a non-judgemental stance on what is real. In this philosophical framework there is a lot of emphasis on the conscious and how the perception of any given phenomenon is indistinguishable from the reality of it.²⁸ Through these principles, phenomenology takes a counteractive stance towards positivistic thought and rejects the notion that human experience can be properly understood by the empirical approach that is common in natural sciences. A resistance to the objectification of the consciously lived world lies at the basis of any research of this nature, and that our perception should always be valued higher when trying to find the essence of a subject rather than explanation or analysis of the subconscious, or even the pursuit of any kind of empiricism.²⁹

2.1.1 Variations in phenomenology

There are two main styles of phenomenological research, transcendental or hermeneutical. The original philosophy of Edmund Husserl that laid the groundwork for the scientific approach were largely what would be described as transcendental. This discipline is solely focused on the research subject and how their consciousness perceives the object of study, and is not concerned with interpreting this relationship, but rather to be solely descriptive. According to this view, how this perception is achieved and turned into the experience of an individual is what truly is vital in understanding the human condition. The essence of an

²⁷ Søren Kjølrup, *Människovetenskaperna: Problem och Traditioner i Humanioras Vetenskapsteori*, trans. Sven-Erik Torhell (Lund: Studentlitteratur, 1999), 256.

²⁸ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design - Choosing Among Five Approaches*, 75-76.

²⁹ Kim Usher and Debra Jackson, *Qualitative Methodology: A Practical Guide*. (London: SAGE Publications, 2017), 181-185.

experience, or phenomenon, could only be properly researched by transcending the appearance of them and solely focus on the perceived reality.³⁰ An important aspect of this philosophy in practice was a concept proposed by Husserl he called bracketing, or epoche. In using this concept, a researcher must set aside their personal or lived experience as to not corrupt the lived experiences of the subject that is the focus of the study. Bracketing out your personal experience is vital to conduct a transcendental phenomenological study and should occur before data collection or interviews with subjects.³¹ As for another point of view, hermeneutics entered the field of phenomenology with Martin Heidegger, who put more importance on the interpretative aspects rather than the descriptive. Human experience, according to this interpretation, is best explored through the meaning of the perceived and needs to be interpreted to understand itself.³² The research focus lies on the human being and consciousness, which rejects the notion of distancing the self through bracketing. Pre-understanding is thus required rather than rejected when studying a phenomenon through the lens of perception. This existential approach has also been associated with Simone de Beauvoir and Jean-Paul Sartre and their understanding of the human condition.³³ It is this interpretative approach, grounded in hermeneutics, that will be the basis of the research conducted in this essay.

2.1.2 Research design

Research design through the lens of phenomenology is a procedure that has been clarified by the American psychologist Clark Moustakas with a step-by-step process. While this method is based in transcendental phenomenology, there seems to be no bias concerning using it for an existential approach. The “presentation of the understanding of the essence” is where the two diverges, but this term is interpretable enough to apply to both descriptive and interpretative presentation. There are eight steps in total in this research method, which are presented below.³⁴

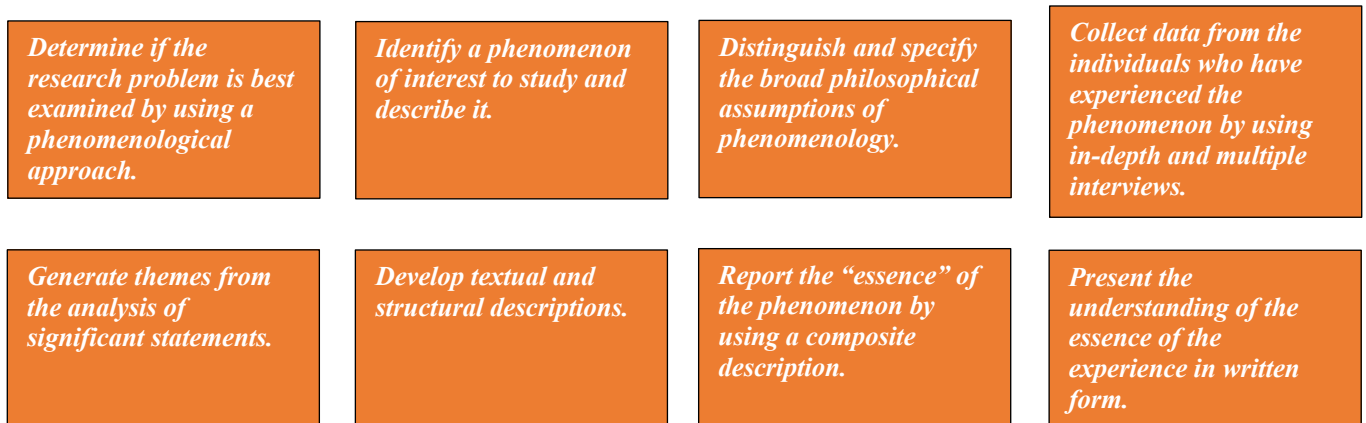
³⁰ Usher and Jackson, *Qualitative Methodology: A Practical Guide*, 183-185.

³¹ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 78.

³² Kjörup, *Människovetenskaperna: Problem och Traditioner i Humanioras Vetenskapsteori*, 256–257.

³³ Usher and Jackson, *Qualitative Methodology: A Practical Guide*, 184-186.

³⁴ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 80.

These steps outline a research design template that is based in phenomenology and the study of a phenomenon through human perception and experience, in this case how a ban on specific chemicals has affected a group of people with the shared experience of working in the same sector that is targeted by the prohibitions. Structural descriptions generated from overarching themes will be presented in a “results” chapter, which will deal with topics brought up in the interviews. The “essence” is later accounted for in a chapter dealing with analysis and discussion where a composite lived experience of the regulations creates a larger view on how artists have been impacted by this phenomenon.

The data collection portion of the essay consisted of, as previously mentioned, qualitative, semi-structured interviews with tattoo artists working in the European Union conducted in either Swedish or English, with some inspiration from ethnographic study. They are, however, grounded in a phenomenological framework and criteria. Interview subjects should according to this view consist of several people who share an experience with a phenomenon. Five to twenty-five interviews are the sample-size norm to be conducted when using this method, and the stored information is in the format of digital audio files and transcriptions of the interviews.³⁵ Ethical concerns regarding the consent and anonymity of the respondents will be a high priority from first contact. A choice will always be given to not use a real name or place of work since the subject deals with potential judicial consequences from tattooing with banned ink. Other potential concerns like informed consent on the nature of the study, full scope of research, and non-use of conversations “off the record” are very important to successfully conduct a study of this kind. Power dynamics at play such as interviewing at the tattoo shop or within a work context (e.g., in proximity of a boss or manager) is addressed and

³⁵ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 150.

for comfort purposes interview subjects will have an option of the venue where they choose to be interviewed.³⁶

2.2 Summary of methodology used

To conclude this chapter, this essay consists of a phenomenological study with a hermeneutical orientation. The viewpoint of the conscious and the perceived experience of the phenomenon is a priority when interpreting and developing the textual and structural descriptions to form a meaning or essence of the subject. To achieve this goal within this theoretical framework six qualitative interviews has been conducted with people sharing experience of the phenomenon, namely tattoo artists. This method of data selection, collection, and finally interpretation is vital to understand how tattoo artists has perceived, from an outside perspective, a seemingly drastic change of their field, livelihood, and ability of artistic expression.

³⁶ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 149-153.

4. Results

Six interviews with tattoo artists were conducted within the scope of this study, four of whom are active in Sweden, one in Italy, and one in Denmark. One of the Swedish tattoo artists works in the organisation SRT, Sveriges Registrerade Tatuerare, and has worked with the realisation of these changes to REACH since the start of the process. One of the subjects wished to remain anonymous, due to the perceived harsh implementation of the new laws in the concerned country, Denmark. The interview subjects are:

- **Joakim**, working in Lund, Sweden.
- **Karin**, working in Lund, Sweden.
- **Lotte**, working in Malmö, Sweden.
- **Clara**, working in Seregno, Italy.
- **Anonymous artist**, working in Copenhagen, Denmark.
- **Jens**, speaking as a representative of SRT.

In this chapter the interviews will be presented and summarised individually, and then a few themes will emerge. Some are things that all interview subjects could agree on, while there might be disparities and differing opinions on others. The goal here is to construct opinionated descriptions and themes, which later will be analysed to uncover a phenomenological “essence”.³⁷

4.1 First interview – Joakim

Joakim starts the interview by pointing out the lack of information regarding REACH from authorities, including the Swedish Miljöförvaltningen, who is described as the ones in charge of the control and practical implementation of REACH. They have been and visited the studio on a routine control, and the impression that Joakim got was that they did not entirely understand the regulations and had a hard time answering questions. This feeling of a lack of knowledge from authorities might be a problem of the local branch of Miljöförvaltningen in Lund, or it might be emblematic of a larger issue. Most information has been found through the suppliers of ink, and Joakim trusts their expertise when purchasing new colours with the correct labelling. The banned colours, or rather the banned chemicals inherent in the colours,

³⁷ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 78-80.

is still at the point of this interview very much in use. Tattoo artists in Sweden has been given the approval to use colours prohibited by the new REACH regulations, even after they were implemented on January 4th. This applies to colours already on the market, and the further import of these inks are still banned, but Swedish artists has been given a transitional period to slowly phase in the new inks and adjust their work after the latest rules. This is a somewhat unorthodox approach to the implementation of regulations, and a debate can be had on the positive effects for artists versus the perceived negative health effects for customers, but tattooing in Sweden can still function as normal, at least for a little while longer, even though the Swedish Medical Products Agency, Läkemedelsverket, states pretty clearly and unambiguously on their website that *“after January 4th 2022 only tattoo colours marked “mixture for use in tattoos or permanent make-up” may be used”*.³⁸ Joakim feels as though the new regulations has not impacted him in any major way yet, although it might in the coming months. The largest problem with the uncertainties he feels are larger projects, where a customer has a tattoo already started and the same colours cannot be used again due to the new restrictions, leading to inconsistencies in the colour scheme of the final product. He also speculates that due to his personal style, which he describes as using a basic colour palette, it will not become a problem for him in the future to get a hold of the colours he needs, in contrast to other artists working in other styles, for example realism. Joakim expresses some frustration though, as from the point of view of a Swedish tattoo artist, the perceived demands for which inks could be used before the implementation of REACH were already high in comparison to the rest of the EU member states. He has an overall positive attitude towards a transnational cooperation in this field though, as he only purchases inks from Swedish or Finnish suppliers to avoid the hassles of import rules, and he predicts a future where his options are greater due to ease of buying approved inks from EU/EES-based suppliers rather than using only domestic. He estimates that there only are four pre-approved brands if you are to purchase from domestic suppliers only, but after the implementation of REACH there has already popped up two more who are compliant with the rules. From a perspective of clientele, Joakim has not noticed any change whatsoever in the number of customers, only that some has been curious after reading about it in newspapers or media. Most of the tattoos made by Joakim are in black only (he approximates 90 %), and he has not seen any indication of a short supply of black inks. He also speculates that the current popularity of black-only

³⁸ “Tatueringsfärger”, Enheten för kosmetika, läkemedelsprodukter och narkotika, Läkemedelsverket, accessed May 12, 2022, <https://www.lakemedelsverket.se/sv/kosmetika/tatueringsfarger>

tattoos might have to do with the political discussion about the dangers of colour tattoos. The largest issue for Europe-based tattoo artists might be to import inks from outside of Europe. Joakim muses about the “colour nerdery” of the business, and the artists who import specialised inks, mostly from the United States. He foresees a future where people who might prefer different inks over others where that no longer might be an option, as US based, small scale manufacturers might abandon the European market.³⁹

4.2 Second interview – Karin

In Karins’ interview, the descriptions of a confused Miljöförvaltning continues. As late as November or December, two months or less before the new laws were to be implemented, the agency gave the reassurance that no colours should be thrown out, and that artists should keep using their old inks until they are out, which she describes as a “relief”. The biggest problem that she perceives is the lack of availability of tattoo inks in the domestic market. It might be possible to order from another country, but not without jumping through hoops concerning import regulations. Swedish suppliers are currently running out of inks, which Karin describes as putting a lot of stress on her personally. The concerned governmental instances that she has been in contact with, apart from Miljöförvaltningen, are the previously mentioned Läkemedelsverket, as well as Kemikalieinspektionen, a supervisory authority under the Swedish Ministry of the Environment. She also voices her frustration in the way that the new REACH regulations came to be, and the comparatively small role that tattoo artists had in the discussions leading up to where we are today. “...*the new rules and regulations are not written by people who know the trade. You can tell.*”⁴⁰ Her feeling on the issue is that her trade has not been sufficiently accounted for during the legislation and information collection process. Swedish rules are hard to accommodate as well and does not account for the flexibility that a customer might want when getting a tattoo, for example wanting to change colours during the process, which the artist obviously is not able to provide sufficient information on as the rules states that information on contents in inks must be given before the tattooing starts.⁴¹ Karin has only had one customer who has cancelled their appointment due to concerns with colourants, but she has not noticed any large-spread worry, but rather

³⁹ “Transcription of interview, Joakim”, see Appendix, interview by Ludvig Bertilsson, March 22, 2022.

⁴⁰ “Transcription of interview, Karin”, translated from Swedish, see Appendix: 7, interview by Ludvig Bertilsson, March 25, 2022.

⁴¹ “Tattooing – Safe and hygienic practice”, European Committee for Standardization, 20.

curiosity. She theorises that the sensationalistic features of current news media have desensitised people to what could be perceived as health risks from getting a tattoo. Risks getting blown out of proportion has in her opinion confused potential clients to the point of uncertainty about what is going to happen. Most of the responsibilities, she says, is placed on the supplier, who as an importer and wholesale buyer must adapt more to the new rules than what she does. Another point of worry is, in contrast to the previous interview with Joakim, the availability of black ink. Her two most used suppliers, Lundberg Custom⁴² and East Street Tattoo⁴³ had at the time of the interview no black liner inks to be bought, only black used for shadowing and contour. The only black lining ink compliant with REACH was unsuitable for her needs, as it was of vastly inferior quality. Due to the perceived gap in quality, she theorises that there is a lot of irritation among tattoo artists because of the lack of choice they are given now. There is growing frustration in the industry from the implementation of several new regulations, at the same time as the national government agencies responsible for providing information has done so insufficiently using obtuse language, being vague in their communication, and a seeming overzealousness in regards to national rules, the example given that visiting artists needs to purchase all new inks when tattooing in Sweden due to the laws on information in Swedish on the bottle, even though they are using exactly the same inks at home, just without the Swedish label. However, the local branch in Lund of Miljöförvaltningen has according to Karins' perspective become a lot better when it comes to the sharing of information, after some pushback, taking initiative and seeking contact with shops directly rather than putting that responsibility on the artists.⁴⁴

4.3 Third interview – Lotte

The interview with Lotte begins by her stressing the fact that the idea behind a Europe wide ruleset on the quality of tattoo inks is a good one. She feels as though the protection of the customer already was of high concern in Sweden but generally likes the idea of a high standard being implemented throughout the continent. However, these new regulations have some issues regarding the amount of control that is exerted over the industry, as well as not targeting any important concerns regarding the safety of inks. She continues to talk about the

⁴² "Lundberg Custom Webshop", Lundberg Custom Supplies Sweden, accessed May 10, 2022, <https://www.lundberg-custom.com/se/>

⁴³ "East Street Tattoo Supply Webshop", East Street Tattoo & Supply, accessed May 10, 2022, <https://supply.eaststreet.se/sv/>

⁴⁴ Karin, interview.

role of the media in frightening people to believe that a tattoo can give you allergies or cancer without having the necessary scientific proof to back it up. The customers that have visited their shop has not expressed any concerns however, which she attributes to a high level of knowledge and trust in the artist-customer interaction. The sensationalist perspective in the media, from her viewpoint both the Norwegian and Swedish, works to prove the point of those who already have a negative stance towards tattooing and tattooing culture, in other words that their predetermined notion of tattoos being dangerous gets validated when highlighting the unproven potential of carcinogenic substances in inks. She cannot personally see any differences in the safety standards of the REACH adapted colours but believe that clients as always occasionally will face some issues, for example with a sensitivity towards red inks. The new colours have also not been tested for a longer period, so you can only know how they look aesthetically a few years down the line. Her suggestion is that instead of outright banning all colours on the market that has been used without issue for a long time, you could work towards making those inks better. Working with manufacturers to improve what is on the market would have been favourable, rather than outright adding pigments and chemicals to the REACH list, and instead work on a separate project that specifically seeks to improve and not outlaw. Lotte also brings up the supply side issues regarding not being able to purchase inks at the time of implementation, and links it to the pandemic and the disruption of supply chains, something that Europe indeed struggled with during COVID.⁴⁵ Her suppliers not only had a small amount of inventory, but a small selection of colours as well. The shop where Lotte works is registered at the industry organisation SRT, Sveriges Registrerade Tatueringare, where she feels that she has gotten the most, and best, information from. According to Lotte, they have worked as a sort of middleman between government agencies like Läkemedelsverket or various EU bodies and tattoo artists. Miljöförvaltningen on the other hand still seems to be perplexed by the new policies. Lotte tells me that they had a visit from them in February, at least a month after the implementation of the new REACH rules, where they were not very clear on how they were planning to enforce the prohibition going forward. She continues to praise SRT and the work they have done regarding providing information in a well-defined and concise manner, but also points out that the work done by Miljöförvaltningen, especially regarding hygiene, is good even though they not always are clear on which rules to enforce. In the future she envisions a market with less options for

⁴⁵ Matěj Fuchs, Miloslav Řezáč, and Radovan Soušek, "The Overall Cumulative Impact of Covid-19 and Brexit on European Supply Chains", *New Trends in Aviation Development (NTAD)*, *Aviation Development (NTAD)*, (November 2021): 38-40, <https://doi.org/10.1109/NTAD54074.2021.9746509>

artists. Importing inks from the United States is off the table as it stands, and Swedish suppliers are clear with what colours are approved under REACH, and in worst case scenario it is possible to mix colours to achieve a desired shade. The time it takes to import inks and investigate if they are REACH compliant is not worth it in the end, in that scenario it is better to limit yourself to a reduced colour palette. Manufacturers of the new colours, at least those that Lotte knows of, are located in Europe producing inks for the European market specifically. As for a general sense among tattoo artists, she feels as though there are not many positive voices regarding these changes. There is an uncertainty why this was passed with, at least with the perception of, no evidence of the potential harmful side-effects, as well as an annoyance regarding the monetary cost. The new inks are expensive in comparison, especially in the beginning of the ban. They were approximately twice as expensive at the start, which has levelled, and prices are a bit sounder now but still higher than they were. Her prices have however not been affected by the rising cost of materials. She mentions the incoming prohibition on the Green 7 and Blue 15:3 pigmentations and hopes for a more open dialogue before that comes into effect. The ban on these two pigments has been a worry for many, among them the German Federal Institute for Risk Assessment (BfR) who has called for a further revision of REACH before then.⁴⁶ Lotte also gives a warning about home tattooing, that there is still nothing that prohibits home-based tattoo artists to use banned inks, which may not even be intended for intradermal use and that the new laws only makes it harder for those that want to do the right thing and guarantee the safety of their clients. She predicts that the practice of tattooing with illegal, unsafe inks may start to rise because the prohibitions placed on the industry are too harsh to effectively follow.⁴⁷

4.4 Fourth interview – Clara

In Clara's' interview we first talked about the first point of contact with the restrictions, which were in a newspaper. Some information still comes from suppliers regarding inks that were banned due to impurities, but no such warning came when REACH regulations were changed. The implementation in Italy has, in Clara's opinion, been a little uncertain. There is an equivalent to the Swedish Miljöförvaltningen named Azienda Territoriale Sanitaria (ATS) who is responsible for the control of tattoo studios regarding hygiene, material, and most

⁴⁶ Bundesinstitut für Risikobewertung Opinion, "EU should not ban phthalo blue & green pigments for use in tattoo inks", *Focus on Pigments* 1, (January 2021): 6, <https://doi.org/10.1016/j.fop.2020.12.014>

⁴⁷ "Transcription of interview, Lotte", see Appendix, interview by Ludvig Bertilsson, April 6, 2022.

relevant to REACH, inks. According to Clara they only visit a studio once, when it has just opened, unless they receive a tip about unsanitary environments. But the expectation of informing artists about the changes ought to have come from suppliers. Just like Lotte, Clara brings up the rising costs of ink, citing a 100 % increase in prices on the new bottles, from approximately €12 to €25. This will reflect in the prices of the tattoos, as well as creating an incitement for tattoo artists to purchase and use the older, banned colours to save money and keep costs down, which Clara will try to do for as long as possible before switching over. Italian regulations on tattoo inks in place before REACH prohibited the use of some products, mainly from the US, Eastern Europe, and Asia, containing chemicals intending to give a neon-like appearance to the tattoo. The law also stated that ingredients had to be listed in Italian, just like the requirement to list them in Swedish in Sweden. Clara sees a future where Europe could have a minor, specialised ink market, rather than importing small-batch colours from the United States, which used to be the norm for European ink nerds. This might not be compliant with REACH or legal manufacturing, but the market for specialised inks will not disappear overnight. Clara goes on to talk about the role of media in the public's perception of the REACH rules, and mentions one newspaper specifically, *Corriere della Serra*, who printed an article exclaiming that colour tattoos now were banned, which led to Italian tattoo artists being bombarded with questions and messages asking about what was happening. In Clara's opinion the article started a panic among past and future clients, and artists as well. Some tattoo artists posted videos on social media throwing out their colours, something that was completely unnecessary since Italian artists has been allowed to use up their inks before replacing them. This is something Clara attributes to the "*not entirely true news*"⁴⁸ making people worried about past and future tattoos. Although this panic spread, there has been no apparent loss in revenue, even though Clara's personal style relies a lot on colour. Anecdotally, there have been some experiences in the past where people have become allergic to tattoos through exposure, like a co-worker who after years of being tattooed started to develop allergies to the red, assumedly because of the nickel. Clara goes on to say that the larger worry right now as an Italian tattoo artist is the impact of the pandemic rather than the impact of REACH. Suppliers are having problems providing things like needles because of supply chain issues, both as an aftershock from the pandemic, as well as from strikes among truck drivers regarding the increasing prices of gasoline. The major effect of the prohibition for artists is raised prices on tattoos due to material costs, but not anything more impactful

⁴⁸ "Transcription of interview, Clara", see Appendix: 21, interview by Ludvig Bertilsson, March 30, 2022.

than that. There is a future where the supply side of things could make it difficult to get a hold of inks that are up to the specific palette standards of the artist, but like Lotte, Clara is in that case proficient in mixing inks to achieve a certain shade. The interview is closed out by emphasising the role of the media in the anxiety that spread throughout the Italian tattoo culture, and a wish for them to contemplate on how to be more considerate in general.⁴⁹

4.5 Fifth interview – Anonymous artist

This next interview was conducted with a Danish tattoo artist in Copenhagen who wished to remain anonymous, due to factors that were brought up during our interview time. He first emphasised on how extremely stressful it has been during these years that saw the implementation of the ban, which reflected negatively on his health. A feeling of uncertainty and a lack of information has provided a feeling of frustration, helplessness, and anger that emanates through a sensation of a perceived rift between the European policymakers and those affected by it. There are two national Danish government agencies that are in control of the implementation of the new REACH ruleset, Miljøstyrelsen and Sikkerhedsstyrelsen. The former handles the regulative part, while the latter handles the information campaign as well as the regular check-ups and registration of all artists in Denmark. According to our anonymous artist the information campaign has been non-existent and all tattoo artists in Denmark has been left to search for their own information, which has led to some artists forming a union to keep themselves informed about the law and what it entails. Even after the creation of this group there is still frustration that they do not get their voices heard but ignored. He moves on to mention a man by the name of Jørgen Serup, who was a member of the Consumer Safety Network group tasked with evaluating the contemporary regulations on tattoo inks (CSN-STPM), and was present at several meetings, the previously mentioned meeting in Ispra among them.⁵⁰ He has consistently pushed for stricter hygiene protocols in tattooing, and has positioned himself against how ResAP(2008)1 handled the ban on specific chemicals and has, just as other researchers⁵¹, criticised the formation of REACH as a

⁴⁹ Clara, interview.

⁵⁰ Piccinini, Pakalin, Contor, and Bianchi. "Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe Resolution (2008)1", 66.

⁵¹ Michael Giulbudagian, Ines Schreiber, Ajay Vikram Singh, Peter Laux, and Andreas Luch, "Safety of tattoos and permanent make-up: a regulatory view", *Archives of Toxicology* 94 (February 6, 2020), <https://doi.org/10.1007/s00204-020-02655-z>

“negative list”, banning chemicals rather than stating which are cleared for use.⁵² Jørgen Serup is also a founder of the European Society of Tattoo and Pigment Research (ESTP) and has through this organisation published an open letter criticising the REACH committee and called for several changes to the prohibition.⁵³ The anonymous artist mentioned that he has not always agreed with him in the past because of unrealistic hygiene standards, but does now when he has spoken out against REACH. He continues by discussing the recency of Danish tattoo laws, which was not a thing until two to three years ago. Due to the short amount of time between these two major changes in how tattoo artists operate in the country there has not been a lot of time to adapt to a drastically different legislative landscape. Those first rounds of laws were welcomed by Danish tattoo artists, which created a professional class, separated from home tattooists. Hygiene improved and the risk of infections became smaller due to the creation of controlled environments that operated within the regulatory framework of the law. But this is not the case with REACH, where the anonymous artists’ feeling is that it does not target an area where there is a problem, quite the opposite, it creates a problem. It shuts down everything about professional tattooing in Denmark since it bans not only all colours, but black as well. The new REACH compliant inks have, in his opinion, not been on the market for nearly enough time to be considered safe and claims that he will continue to work with colours outlawed by REACH because of a perceived higher level of safety and quality after working with them for several years. He continues by talking about the very high quality of American-made inks used and tested for generations while the newer inks have been rushed out by unproven companies looking to make quick money on a new market. As for the reaction of customers, they have been in contact requesting the old colours when booking an appointment. Suppliers in both Denmark and Germany, where he usually would order his colours from, have completely stopped selling them after the implementation on January 4th. A workaround for this is to import colours from the UK, where the seller alters the invoice to say paint instead of tattoo ink. The perceived general sentiment of tattoo artists in Denmark is described to be that of exhaustion. With all new laws, rules, and guidelines, being forced into politics, and a threat to add a 25 % tax to their craft because it is about to be seen as a service rather than an artform in the eyes of the law. He speculates about a future where tattoo artists will be forced underground and into their homes to be able to continue

⁵² Jørgen Serup, “Seamless Prevention of Adverse Events from Tattooing: Integrated Strategy Emphasising the Customer-Tattooist Interaction”, *Current Problems in Dermatology* 48, ed. Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäuml, (March 26, 2015): 236-247. <https://doi.org/10.1159/000370017>

⁵³ Jørgen Serup, “Dear members of the REACH committee”, European Society of Tattoo and Pigment Research, (October 10, 2019) https://estpresearch.org/fileadmin/user_upload/ESTP/2019_openletter_vs_24.10_final.pdf

work like before with a wider array of colours and without paying the added tax. This leads to worse conditions regarding hygiene and a lack of oversight from agencies that are there to protect the customer. In the end, he is overwhelmingly positive to the idea of regulating colours and creating a safer product but is also afraid that the conditions set REACH have the absolute opposite effect where it creates untested inks on the market and pushes artists underground.⁵⁴

4.6 Sixth interview – Jens

The final interview was with Jens, who represents the organisation SRT, Sveriges Registrerade Tatuerare. They were invited to advise on the CSN-STPM group and was there to speak for the interests of tattoo artists. Jens himself was a part of those types of meetings and were for example present at the previously mentioned meeting in Ispra.⁵⁵ His view on the implementation of REACH on tattoo inks is pragmatic, since it is done and put into law, it is the responsibility of the industry to implement it in the best possible way they can. There are of course things that he does not agree with, which are things that might be considered dangerous for the consumer. In the CSN-STPM group there were a lot of interests represented, from many different countries, all which had their speciality and concerns when deciding how to move forward from ResAP(2008)1. At the end of the process, their work was considered to not be extensive enough, so the task was turned over to ECHA, which later implemented the ban on chemicals in tattoo ink into the REACH protocol. Jens also mentions Jørgen Serup and his work with ESTP, as well as the establishing of a conference called European Congress of Tattoo and Pigment Research (ECTP), a forum for researchers and people in the industry alike to work with education and improving safety for tattooing and permanent make-up. Jens also made it a priority to make his, and by extension SRTs', political voice as large as possible during the CSN-STPM meetings even though he felt that he was not being taken seriously at first, before other stakeholders realised that there was a lot of expertise to be found when listening to people who worked with the inks daily. He feels as though the evidence presented is not enough to go on to motivate this legislative change, and that the chemicals in the bottle in no way has proven to be dangerous when injected into the skin. In his opinion there should be a greater focus on the hygienic aspects of tattooing rather

⁵⁴ "Transcription of interview, Anonymous artist", see Appendix, interview by Ludvig Bertilsson, April 29, 2022.

⁵⁵ Piccinini, Pakalin, Contor, and Bianchi. "Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe Resolution (2008)1", 66.

than the chemical makeup of the inks. All the major protests from tattoo artists have come too late, after it was already decided that tattoo inks were going to be a part of REACH regulations. This also extends to the coming ban on pigments Green 7 and Blue 15:3, since it is too late to change now. Jens gives out a warning that when these are outlawed, so is 70 % of all products, since a very high number of inks, not only green and blue, contain these pigments. The future is not all dark, however. He foresees a future where tattooing as a business and artform will be changed and the best thing to do is to adapt to a new structure and way to work and compares the situation to when tattoo artists were forced to wear rubber gloves in the 1980's, a practice which is standard today. There are worries about the law being too difficult to adapt to, which could lead to artists breaking the law and it then having no effect to protect the consumer. Stress is put on the fact that complaining will not lead to anything as things stand, but rather to find out ways on how to work from here. Regarding the quality of the new colours SRT started a group that validates the new products coming to the market, but there is sadly no better way to validate an ink than using it on a customer and observing how it heals. The launch of these new colours was also hindered by the supply chain issues brought on by COVID, as well as a limited supply, far more limited than what would be enough for all tattoo artists in Europe. The recent dialogue with Kemikalieinspektionen and Läkemedelsverket are described as positive, even as there was very limited information to be found right before January 4th. Jens also stresses that there has been no proven connection between the old inks and cancer, and how media and social media has blown the dangers out of proportion. He theorises that the mental health effects caused by worry over if the colours in your tattoo are safe or not is far more dangerous than the actual inks that were being used, and that the statistics that the research is built on are inherently flawed. However, he also highlights the positive side, where SRT has used their social media channels to calm people. Another thing that Jens emphasises is that yes, allergic reactions are a thing that can happen with tattoos, but stresses that people that are sensitive to allergens should be careful if getting a tattoo or using any other sort of chemicals, for example in hair dye or make-up. Another great way to avoid complications from your tattoo is to choose a professional with good knowledge in hygiene who can answer all your questions regarding the safety of your tattoo.⁵⁶

⁵⁶ "Transcription of interview, Jens", see Appendix, interview by Ludvig Bertilsson, May 10, 2022.

5. Analysis and discussion

In the previous chapter a few themes started to be formed in relation to the researched shared phenomenon of the impact that the REACH regulations had on the livelihood and daily work of tattoo artists. Shared among several of the respondents were the themes of European governmental involvement, domestic governmental implementation, reactions from clients and the media, the ability of the market to provide new inks, and the attitude of artists towards REACH. These themes will in this chapter be analysed to reach a conclusion regarding the essence of the phenomenon through pattern analysis, connecting points throughout the qualitative data, and finding sub-themes.⁵⁷ The concrete inherent flaws of this study, and what could be improved for future research, are sample size, lack of repeated interviews, and a possible misunderstanding of purpose. Phenomenological study allows for a sample size up to 25 interview subjects as well as repeated and multiple interview occasions with the participants.⁵⁸ Under the scope of this essay however, that many respondents is unrealistic in relation to the predetermined range and length. There is no doubt that in a longer format, the depth of answers and related experiences would vastly improve the ability to determine a phenomenological essence. Another shortcoming is the possibility of a reader misunderstanding the intended objective of this paper. Since phenomenological study is not inherently striving for empiricism, an argument can be made that the goals may be misconstrued by the expectations of an empirical study, while the true aim of this research, and any research of this nature, is more in line with the concept of understanding through the descriptive and interpretive account of a shared lived experience.⁵⁹

5.1 European governmental involvement

The first theme to touch upon here is the European governmental involvement. Several of the interview subjects expressed frustration over the fact that the regulations came into effect at all. For this, there are two general differing opinions. Either the respondent felt positive towards the sentiment but that this specific measure was not needed or done poorly (Lotte, Anonymous artist, Karin, Jens), or they had a generally positive attitude towards the

⁵⁷ Usher and Jackson, *Qualitative Methodology: A Practical Guide*, 190-191.

⁵⁸ Creswell and Poth, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*, 150.

⁵⁹ Usher and Jackson, *Qualitative Methodology: A Practical Guide*, 187.

regulations themselves and did not worry (Clara, Joakim). The want for legislative measures towards making tattoo inks safer was seen as helpful by everyone, but a few respondents questioned the research that laid the groundwork for what is in place today. It has been criticised by scholars or concerned parties in several instances, for example for not being founded in proven scientific basis⁶⁰, for some holes in the legislature regarding nanoparticles and hygiene requirements⁶¹, or for not sufficiently considering the safety of the artists.⁶² The artists themselves are mostly unhappy with how the legislature has linked colour tattoos with cancer without concrete evidence⁶³(Lotte), as well as misinterpreting statistics regarding infections and other dermatological conditions (Anonymous artist, Jens). There is a want to focus further legislative power towards hygienic practices, as that is seen as the largest danger when it comes to infections, which comes with the fear that tattooing might become more prevalent in unhygienic conditions because of the REACH implementations making it harder for people to work within the confines of the law.

5.2 Domestic governmental implementation

As for domestic level implementation, everyone was in some way dissatisfied with the amount or quality of information provided by the responsible government agencies. Implementation and enforcement of the regulation seemed to be the harshest in Denmark, with the sale of old inks being outright banned on January 4th and large fines if caught, and the laxest in Italy where a visit from the concerned authority ATS was not even expected. The responders working in Sweden described a middle ground, with banned colours being de facto legal until they run out, and where all subjects who were interviewed primarily in the role of an artist rather than a representative said that they recently had been visited by Miljöförvaltningen and had a chance to talk to them about the colour issue, although their knowledge was often found lacking. Jens, interviewed as a representative of SRT, said that his

⁶⁰ Jørgen Serup, "Dear members of the REACH committee"

⁶¹ Paola Minghetti, Umberto M. Musazzi, Rosella Dorati, and Paolo Rocco, "The safety of tattoo inks: Possible options for a common regulatory framework", *The science of the total environment* 651, no. 1 (September 15, 2018): 634-637, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.208.09.178>

⁶² Natacha Cingotti, Tatiana Santos, and Dolores Romano, *Proposed European restriction on tattoo inks and permanent make-up*, Health and Environment Alliance (HEAL), and European Environmental Bureau (EEB), (May 6, 2020): 2. Accessed April 5, 2022. <https://eeb.org/library/proposed-european-restriction-on-tattoo-inks-and-permanent-make-up-eeb-and-heal-updated-analysis/>

⁶³ "Commission Regulation (EU) 2020/2081 of 14 December 2020 amending Annex XVII to Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) as regards substances in tattoo inks or permanent make-up (Text with EEA relevance)". *Official Journal of the European Union*, paragraph 15, 423/8.

recent experience working with Kemikalieinspektionen and Läkemedelsverket were overwhelmingly positive, and so is the ongoing lengthy cooperation between the organisations. It seems that many domestic government bodies waited until the last possible minute with informing artists with what was going on and how they were to be impacted, which is quite strange seeing how the final regulation was signed over a year before it came into effect and that the process was started years before that.

5.3 Reactions from clients and the media

Customer reactions is another theme where most of the subjects shared a similar experience, namely that of curiosity. None claimed to have had any significant loss in revenue or number of clients, but most were curious about the laws and had no problem getting tattooed with the prohibited inks, in the case of the Anonymous artist even requesting it. Only one artist, Karin, had experienced one cancellation because the customer was unsure about getting a tattoo with the old ink, an anomaly that hardly can be called emblematic when that was the only one and no other interview subject had anything similar. In the case of media reactions however, there were a lot of experiences, both regarding print media and social media. Both Lotte and Clara spoke about the role that Swedish, Norwegian, and Italian media had in creating a narrative which frightened people. Whether it would be about cancer risks or the possibility of the outright banning of tattooing with colour, they both considered the role of sensationalist articles as a large negative impact on the industry. *Corriere della Sera*, mentioned in the interview, for example ran with the headline: “*Colour tattoos? From January 4th 2022 everything changes: “The inks are dangerous, they must be replaced”*”.⁶⁴ Clara also, along with Jens, offered a perspective on how social media affected artists as well. Both observed an overreaction on social media from their industry colleagues either complaining that they would have to shut down, or pouring out paint for show, neither of which was improving the situation in their eyes.

⁶⁴ Agostino Gramigna, “Tatuaggi a colori? Dal 4 gennaio 2022 cambia tutto: “Gli inchiostri sono pericolosi, vanno sostituiti”, *Corriere della Sera*, last modified December 17, 2021, trans. Ludvig Bertilsson. https://www.corriere.it/cronache/21_dicembre_16/addio-tatuaggi-colori-4-gennaio-solo-bianco-nero-gli-inchiostri-sono-pericolosi-95d38224-5e67-11ec-bd4c-ff71c0b97a67.shtml?refresh_ce

5.4 Ability of the market to provide new inks

The experience of the new REACH-compliant inks provided by the market was a somewhat contentious issue, with some respondents saying that it was either a negative or neutral one. Concerns were raised about the safety and legitimacy of the colours (Anonymous tattoo artist), as well as the quality (Karin) and selection of colours (Jens). Among the neutral voices were Lotte, who had not noticed any noteworthy difference in quality or safety, and Joakim, who for the most part uses black and has not experienced any supply chain issues or disparities when ordering inks. This is in stark contrast with Karin, also operating in Lund, who has had issues with the black ink, stating that the specific black that she would need cannot be found within the parameters of REACH compliancy, and that the rest of the colours on the market run out of stock very quickly. This could of course depend on what supplier they use, but it is interesting to note the complete difference in their experiences, especially since they work in the same city. Issues about the double burdens of the new restrictions and domestic law were present in responses from all countries, with labelling laws, import laws, and rising taxation among the most pressing topics.

5.5 The attitude of artists towards REACH regulations

There is a general frustration in the tattoo artist community regarding REACH and its implementation in the industry. All interview subjects responded that either them or their colleagues either were stressed, angry, panicked, or frustrated, which mostly were related to the lack of pertinent or accurate information on how to proceed. Lotte, Jens, and the Anonymous artist raised concerns about the possibility of a rise in home tattooing, that some artists would leave the hygienic and controlled environment of the studio and make the change towards tattooing at home. This would be because of the difficulties in following the new, stricter rules of what colours can be used and taking advantage of the unregulated nature of home tattooing. As the practice carry a higher risk of getting an infection if it is done in an uncontrolled setting^{65 66}, chances are infection rates will not go down as many artists may make a move towards such an arrangement.

⁶⁵ Nicolas Kluger, "Contraindications for Tattooing", *Current Problems in Dermatology* 48, ed. Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäumlner, (March 26, 2015): 84. <https://doi.org/10.1159/000369189>

⁶⁶ Nicolas Kluger, "Epidemiology of Tattoos in Industrialized Countries", *Current Problems in Dermatology* 48, ed. Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäumlner, (March 26, 2015): 18. <https://doi.org/10.1159/000369175>

6. Conclusions

The impact of REACH on the European tattoo industry has impacted artists and their ability to work within a clear, regulated framework. A phenomenological essence based on shared experience with the new laws has formed, one that is based in frustration towards many aspects of the implementation. This frustration is directed towards the perceived lack of scientific basis behind the decision, the failure of national information campaigns, and the portrayal of the restrictions on different information platforms. There are also concerns raised about the future of studio tattooing and hygiene control, which is a way to show that artists care about their craft and is always looking to improve conditions. Tattoo artists, like in many other creative fields, are inherently protective of their industry and wary of outsiders trying to implement a high degree of control, but is at the same time welcoming of any improvements that can be made to assure a high-quality standard. The major flaw that these professionals experience with REACH is that it is neither improving the safety for the customer in any discernable degree, and that it creates an overly complicated structure to operate within.

Knowledge about the impact on the lived experiences of any law is important to evaluate future legislative framework. Greater attention could have been paid towards the people that work in the field that is targeted by restrictions, which might have impacted the perceived notion of unfair regulations and subsequent frustration. Concrete suggestions from artists, industry people, and researchers like positive listing, working to improve inks rather than banning, placing a greater emphasis on the importance of hygiene, and harder restrictions on home tattooing could have been a higher priority early in the process during the gathering of information and evaluation on the then contemporary regulations. The relevancy of research such as this is highlighting the direct consequences of legislature on the related industry and to give suggestions on how to improve in the future. In conclusion, a phenomenon has been perceived, thematically observed, structurally described, and an essence portrayed. Tattoo artists' ability to access their livelihood has, in their experience, been impacted through the implementation of a legislative framework which their influence on has been minimal at best and non-existent at worst.

List of references

- Bundesinstitut für Risikobewertung Opinion. “EU should not ban phthalo blue & green pigments for use in tattoo inks.” *Focus on Pigments* 1 (January 2021): 6.
<https://doi.org/10.1016/j.fop.2020.12.014>
- Cingotti, Natacha, Tatiana Santos, and Dolores Romano. *Proposed European restriction on tattoo inks and permanent make-up*. Health and Environment Alliance (HEAL), and European Environmental Bureau (EEB), May 6, 2022. Accessed April 5, 2022.
<https://eeb.org/library/proposed-european-restriction-on-tattoo-inks-and-permanent-make-up-eeb-and-heal-updated-analysis/>
- Council of Europe. “Resolution ResAP(2008)1 on requirements and criteria for the safety of tattoos and permanent make-up (superseding resolution ResAP(2003)2 on tattoos and permanent make-up).” Committee of Ministers. Adopted on February 20, 2008. Accessed April 1, 2022.
https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805d3dc4
- Creswell, John W., and Cheryl N. Poth. *Qualitative Inquiry and Research Design – Choosing Among Five Approaches*, 4th ed. London: SAGE Publications, 2018.
- East Street Tattoo & Supply. “East Street Tattoo Supply Webshop.” Accessed May 10, 2022.
<https://supply.eaststreet.se/sv/>
- European Chemicals Agency. “Tattoo inks and permanent make-up.” Accessed March 18, 2022. <https://echa.europa.eu/hot-topics/tattoo-inks>
- European Chemicals Agency. “Proposal to restrict hazardous substances in tattoo inks and permanent make-up.” ECHA Press Material. Accessed March 30, 2022.
<https://echa.europa.eu/sv/-/proposal-to-restrict-hazardous-substances-in-tattoo-inks-and-permanent-make-up>

European Chemicals Agency. “REACH restriction of hazardous substances in tattoo inks and permanent make-up.” Hosted online on the EUchemicals channel on Youtube March 29, 2022, video. <https://www.youtube.com/watch?v=j181bw-D8Tc>

European Chemicals Agency. “Member states and competent authorities.” ECHA Partners and networks. Accessed March 30, 2022. <https://echa.europa.eu/sv/about-us/partners-and-networks/member-states-and-competent-authorities>

European Chemicals Agency. “Costs and benefits of REACH restrictions proposed between 2016-2020.” February 2021. <https://doi.org/10.2823/122943>

European Committee for Standardization. “Tattooing – Safe and hygienic practice.” Brussels: CEN-CENELEC Management Centre, 2019. Reference no. EN 17169:2019

Fuchs, Matěj, Miloslav Řezáč, and Radovan Soušek. “The Overall Cumulative Impact of Covid-19 and Brexit on European Supply Chains.” *New Trends in Aviation Development (NTAD), Aviation Development (NTAD)* (November 2021): 37-41. <https://doi.org/10.1109/NTAD54074.2021.9746509>

Giulbudagian, Michael, Ines Schreiver, Ajay Vikram Singh, Peter Laux, and Andreas Luch. “Safety of tattoos and permanent make-up: a regulatory view.” *Archives of Toxicology* 94 (February 6, 2020): 357-369. <https://doi.org/10.1007/s00204-020-02655-z>

Gramigna, Agostino. “Tatuaggi a colori? Dal 4 gennaio 2022 cambia tutto: “Gli inchiostri sono pericolosi, vanno sostituiti.” *Corriere della Sera*, last modified December 17, 2021. Translated by Ludvig Bertilsson. https://www.corriere.it/cronache/21_dicembre_16/addio-tatuaggi-colori-4-gennaio-solo-bianco-nero-gli-inchiostri-sono-pericolosi-95d38224-5e67-11ec-bd4c-ff71c0b97a67.shtml

Hope, Alan. “Ban on many tattoo inks will leave artists high and dry.” *The Brussels Times*, October 9, 2021. <https://www.brusselstimes.com/news/business/188536/ban-on-many-tattoo-inks-from-next-year-leaves-artists-high-and-dry>

- Kjørup, Søren. *Människovetenskaperna: Problem och Traditioner i Humanioras Vetenskapsteori*. Translated by Sven-Erik Torhell. Lund: Studentlitteratur, 1999.
- Kluger, Nicolas. “Contraindications for Tattooing.” *Current Problems in Dermatology* 48, edited by Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäuml. (March 26, 2015): 76-87. <https://doi.org/10.1159/000369189>
- Kluger, Nicolas. “Epidemiology of Tattoos in Industrialized Countries.” *Current Problems in Dermatology* 48, edited by Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäuml. (March 26, 2015): 6-20. <https://doi.org/10.1159/000369175>
- Kluger, Nicolas, and Kari Saarinen. “Aspergillus fumigatus infection on a home-made tattoo.” *British Journal of Dermatology* 170 (2014): 1373-1383. <https://doi.org/10.1111/bjd.12859>
- Lundberg Custom Supplies Sweden. “Lundberg Custom Webshop.” Accessed May 10, 2022. <https://www.lundberg-custom.com/se/>
- Läkemedelsverket. “Tatueringsfärger.” Enheten för kosmetika, läkemedelsprodukter och narkotika. Accessed May 12, 2022. <https://www.lakemedelsverket.se/sv/kosmetika/tatueringsfarger>
- Minghetti, Paola, Umberto M. Musazzi, Rosella Dorati, and Paolo Rocco. “The safety of tattoo inks: Possible options for a common regulatory framework.” *The science of the total environment* 651, no. 1 (September 15, 2018): 634-637. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.09.178>
- No author. “Europe’s tattoo artists fear for future after EU ink ban.” *BBC News*, January 4, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-59871779>
- O’Reilly, Karen. *Ethnographic Methods*. London: Routledge, 2011.
- Piccinini, Paola, Sazan Pakalin, Laura Contor, and Ivana Bianchi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Adverse health effects and experience with the Council of Europe

- Resolution (2008)1.” *JRC Technical Reports*, EUR: 27672, EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. <https://doi.org/10.2788/177900>
- Piccinini, Paola, Sazan Pakalin, Laura Contor, Ivana Bianchi, and Chiara Senaldi. “Safety of tattoos and permanent make-up. Final report.” *JRC Science for Policy Report*, EUR: 27947, EN. Ispra: Joint Research Centre, 2016. <https://doi.org/10.2788/011817>
- Renzoni, Alberto, Antonia Pirrera, Francesco Novello, Maria Simonetta Diamante, and Carmine Guarino. “Implementation of European Council Resolution ResAP(2008)1 in Italy. National and Regional Regulation of Tattoo Practices: Diversity and Challenges.” *Current Problems in Dermatology* 48, edited by Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäumlner. (March 26, 2015): 201-205. <https://doi.org/10.1159/000369228>
- Serup, Jørgen. “Seamless Prevention of Adverse Events from Tattooing: Integrated Strategy Emphasising the Customer-Tattooist Interaction.” *Current Problems in Dermatology* 48, edited by Jørgen Serup, Nicolas Kluger, and Wolfgang Bäumlner. (March 26, 2015): 236-247. <https://doi.org/10.1159/000370017>
- Serup, Jørgen. “Dear members of the REACH committee.” European Society of Tattoo and Pigment Research. October 10, 2019. Accessed May 1, 2022. https://estpresearch.org/fileadmin/user_upload/ESTP/2019_openletter_vs_24.10_final.pdf
- Shinohara, Michi M. “Complications of decorative tattoo.” *Clinics in Dermatology* 34, no. 2 (March-April 2016): 287-292. <https://doi-org/10.1016/j.clindermatol.2015.07.003>
- Teodosiu, Marius. “Scientific writing and publishing with IMRaD.” *Annals of Forest Research* 62, no. 2 (December 2019): 201-214. <http://dx.doi.org/10.15287/afr.2019.1759>
- The European Commission. “Commission Regulation (EU) 2020/2081 of 14 December 2020 amending Annex XVII to Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) as regards substances in tattoo inks or permanent

make-up (Text with EEA relevance)”. *Official Journal of the European Union*, (2020).
(OJ L 423 15.12.2020) <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2081/oj>

Usher, Kim, and Debra Jackson. *Qualitative Methodology: A Practical Guide*. London:
SAGE Publications, 2017.

Appendix

Here follows the transcription of the interviews, interviewer is marked with an I and interview subject is marked with an S.

Transcription of interview, Joakim

I: Yes, då är vi här, intervju den 22 mars är det väl idag om jag inte har fel...

S: Okej.

I: ...med Joakim. För det första har du bara några allmänna tankar om EU-förbudet?

S: Det finns väldigt lite information kring det så att det är väl lite tidigt och kanske gå in på hur det kan påverka på stora hela liksom. Ja, det känns som det är väldigt få som vet vad som gäller, inte ens Miljöförvaltningen vet riktigt om allting.

I: Dålig information?

S: Ja, det skulle man väl kunna säga. Jag vet inte riktigt var man skulle hitta... Nej det är väl mer att då våra leverantörer har ju lite information på deras hemsidor, men i stort sett så köper vi bara liksom färgen som de där de har skrivit den här färgen är godkänd.

I: Ja och det är själva leverantörerna då som har någon sorts garanti på att det är en godkänd färg?

S: Exakt. Och sen kommer ju också Miljöförvaltningen kontrollerar ju våra färger lite då och vi måste alla lägga in om vi köper från andra leverantörer än svenska.

I: Då är det Miljöförvaltningen som är ansvarig myndighet för att kontrollera?...

S: Att vi gör som vi ska ja.

I: Precis. Du har inte märkt någon direkt påverkan på de här månaderna som förbudet har varit på plats på ditt yrke?

S: Nej, nej. Alltså vi får ju fortfarande använda all färg vi har tills den är slut och sen vad som kommer finnas är ju fortfarande oklart. Alltså vilka pigment och vilka färger som kommer fortsätta finnas i sortimenten. Jag vet att det finns ju redan ganska många färger som har gått igenom dem nya testprocesserna också som vi kan köpa. Men det är svårt, det säljer slut väldigt snabbt. Så att det är ju snart kanske jobbigt. Än så länge så har det inte påverkat oss något nämnvärt. Att det är lite rött som tagit slut som är då den näst vanligaste färgen kan man väl säga, eftersom det är en del rött...

I: Du pratar om att ni får lov att använda upp era färger?

S: Ja.

I: Det har varit så kanske att ni har bunkrat upp innan januari?

S: Nej...

I: Eller det är bara en naturlig lagerhållning?

S: Ja, exakt det vi liksom har haft sen tidigare och vi ville kanske inte bunkra jättemycket färg heller. Det är ju lite begränsad hållbarhet på dem, så att man kan ju inte riktigt bara köpa på sig ett lager som man ska ha. Jag vet att de flesta har väl liksom öppnade så har de väl kanske runt 2 år som hållbarhetstid, men sen när du väl har öppnat den så ska du helst inte ha den mer än 6 månader, så är det ju. Så att vi har ju kört på det vi har haft som det vanliga laget eller vad man ska säga, och sen väntade in. Det har väl hänt kanske till 2 kunder att jag har fått skjuta upp dem för att jag inte har haft rätt färg. Men oftast så är det ju inte så här specifika färger man behöver, det är ju mer om det är en påbörjad grej så behöver du ha exakt samma färg och då blir det ju problematiskt nu. Men annars så det finns ju det mesta att tillgå och beställa hem. Det finns ju röda färger, det är bara begränsat vilka röda det finns.

I: Så det stora problemet är kunder som redan har en påbörjad tatuering till exempel?

S: Ja, exakt. Matcha färgerna blir ju svårare. Det är inte helt säkert att det kommer exakt samma färg, att de kan lösa det på ett bra sätt, och att den nya kommer se exakt likadan ut.

I: Så i det här läget känner du att det inte påverkat jättemycket, men det kan komma och göra det över de kommande månaderna?

S: Det kan påverka och framför allt så är det ju, påverkar det ju... alltså det blir en osäkerhet som har varit ganska länge på hur det kommer påverka, och den ligger ju kvar. Än så länge har det inte påverkat jättemycket så att... men det vet man ju inte, det kan ju komma till det.

I: Ja.

S: Sen så tror jag att det är mer problematiskt för andra. Dels andra tatueringssalonger som använder mycket, mycket mer olika färger. Vi är ju ganska traditionell... Vi sysslar med ganska traditionella tatueringar, så vi har ju mer basfärger liksom. Det är mycket rött och grönt och blått och gult, de här liksom, ja "old school"-färgerna liksom. Så att det kan ju vara att det påverkar andra mycket mer, som har med realism och göra och sådant. Det kan nog bli jobbigare. Sen så vet jag också att Sverige har ju lite andra förutsättningar än kanske andra länder för att det kan ju vara... vi har ju fått möjligheten att fortsätta med våra gamla färger, det är inte säkert alla länder har fått det tänker jag?

I: Nej, för just det med att många av Sveriges färger, vad heter det?... var redan upp till standard för kraven som kom.

S: Ja, liksom...

I: Att dem svenska kraven redan var så pass höga?

S: Vi har ju haft väldigt höga krav i Sverige, vilket också gör det lite frustrerande att den här nya grejen kommer. Men man förstår det, det är liksom så att det är bra att det är en gemensam lag som täcker hela EU, men vi hade ju väldigt hårda färgregler eller vad man ska säga, och det var väldigt få färger som var godkända för bruk i Sverige.

I: Jämförelsevis med resten av EU?

S: Exakt ja. Vad du kan beställa liksom. Vi nu sen ett par år tillbaka beställer vi nästan all färg uteslutande från svenska leverantörer för att slippa bekymret med att anmäla dem till Läkemedelsverket och så vidare, för det måste vi göra annars. Men då finns det typ 4 olika märken som vi kan köpa från svenska leverantörer som är godkända, som liksom har gått igenom alla de delarna.

I: Du tänker att med ett större EU-regelverk så är det lättare kanske att importera från andra länder?

S: Exakt, det kan bli så att det blir fler... Alltså det blir ju så att alla godkända EU-färger kommer vara godkända i Sverige eftersom den lagen går ju över den andra, eller så här vad vi har haft innan. Det blir ju fortfarande antagligen att vi måste registrera färgerna om det inte finns färger, om de inte finns i Sverige sedan tidigare, alltså att leverantörer har det i Sverige. Men det kan göra att det kommer lite fler färger, jag har redan sett att det har kommit 2 nya märken in i Sverige som har blivit godkända. De tar ju in det som blev godkänt först, så då blir det ju att de tar in igen, och vi slipper att registrera dem. Så det är ju positivt, att det kommer lite fler märken. Det har ju varit lite segt att bara ha 4 märken som har varit godkända eller så. För leverantörerna i Sverige.

I: Så i framtiden kan den komma att vara ett ännu större utbud än vad som har funnits innan? Möjligtvis?

S: Det är mycket möjligt. I Sverige i alla fall så kan det väl vara så att det blir större utbud, det tror jag säkert.

I: Ja, rent från kunder, har du märkt att antalet skillnad i folk som har kommit och tatueringssalonger, eller folk som har varit oroliga kanske över att ni skulle använda icke godkända EU-färger?

S: Nej, eller jag har då när det skrevs lite om det i tidningar och så där, så fick jag ett par kunder som frågade om det gick att tatuera sig, eller så här, om de kunde boka en tid. Och sen i efterhand har jag väl haft några som har nämnt det under tiden man sitter och tatueringssalonger, alltså som har frågat om det, men inte, inte mycket mer än så.

I: Nej. Då har det varit liksom under tiden ni tatueringssalonger, inte någon oro som har kommit upp innan?

S: Nej...

I: Eller någon avbokning när man har läst om det i tidningar eller?

S: Nej, nej. Alltså från Miljöförvaltningen, de säger att vi måste ge kunderna information om färgen före vi börjar. Så att de får ju information om vad färgen innehåller, så om det skulle vara någonting så tänker jag att de hade frågat det då när de får det där liksom. Men det är ju liksom inte riktigt någon som bryr sig verkar det som. Och jag tror också ganska många är medvetna om att vi har ganska strikta regler i Sverige kring färger, så det är inte någonting att oroa sig för jag tänker jag.

I: Nej. Rent marknadsmässigt har vi ju pratat lite innan att det finns möjlighet att expandera med antalet färger, men just i det här läget kan du gå in lite mer på hur marknaden har erhållit alternativen? Det finns kanske risk att några färger kommer ta slut inom ett par månader?

S: Ja. Alltså det finns att få tag i mycket färg om man är villig att gå igenom hela den här processen med att registrera dem själv och sådant, om man inte beställer från svenska då. Du vet, vi har ju mycket som vi beställer från Finland, och de har väldigt mycket färg där som man kan beställa. Så att det går att få tag på, det går kanske inte för att få rätt färg exakt om du liksom ska matcha den som fanns tidigare. Ja, sen finns det fortfarande de gamla färgerna och beställa. Jag vet inte riktigt varför det finns, men jag har sett att det finns på flera leverantörer som säljer de icke godkända färgerna fortfarande. Sen så tror jag att det ska man väl kanske inte göra liksom, vi har fått tillåtelse att köra klart det vi har i lager. Jag vet inte hur leverantörerna, vad de har fått för direktiv på hur de får sälja det. Om de får sälja slut på sitt lager också, eller hur det funkar, det är lite oklart.

I: Ja, men det finns fortfarande, och det var, förlåt, Läkemedelsverket som den här registreringen...?

S: Ja, alltså nu har vi ju aldrig gjort det så jag vet inte exakt hur den processen går till, men jag vet att man måste registrera färgen till, jag har för mig att det är Läkemedelsverket, och sen ska man ta ut analysprotokoll och lite sådant till Miljöförvaltningen, har jag för mig. Men eftersom vi bara beställer på svenska så har vi aldrig satt oss in i det, för att det känns bara meckigt när de sa det, så då bara struntade vi i det.

I: Kan lika gärna göra det på det andra sättet. Finns det liksom någon sorts skillnad på färgerna som är bannlysta, finns det några av de gamla kvar överhuvudtaget? Eller, som du sa, det går att beställa, men som fortfarande är godkända?

S: Alltså?

I: Liksom, framför allt har det ju pratats om de här 2 pigmenten, den gröna och den blåa som finns i väldigt stor del av färgerna.

S: Exakt, det har inte, jag vet inte ens om det har gått igenom än, liksom att de har blivit... Det senaste jag läste var att det skulle gå igenom nästa år, och om inte tatueringensbranschen kunde visa på att det var ofarligt, hela den grejen är väldigt oklar. Det finns ju grönt att beställa, sen jag vet inte exakt vilket pigment det var heller, jag är inte så insatt i just de där 2 som skulle, som de snackar om. Det är ju mest det här REACH som är det stora problemet, att de ska ju gå igenom nya tester och så vidare. Just de 2 pigmenten, jag är lite osäker på vad som kommer hända där, men det finns ju fortfarande beställa i grönt, vad var det mer, det var grönt och blått?

I: Ja, det är grön 7 och blått 15:3, säger dem är exakta pigmenten och som ska finnas i ungefär typ 2/3 av färger, även liksom i det lila och svart och rött. Och det var väl de 2 som, var väl i alla fall dom 2 största problemen för att ta fram nya bläck, i alla fall vad i det jag läst och frågat runt om.

S: Ja, alltså jag tror... Alltså att de kommer lösa det för att det känns inte jättesvårt att lösa, komma runt. Sen är det, svart kan jag inte tänka mig är något större problem, det finns ju typ ingenting i svart. Men ja, nej, jag vet ju faktiskt inte riktigt vad som kommer hända, alltså om det blir något större problem med grönt och blått eller vad det var, då är det ju kanske meckigt att komma runt det. Det blir ju, alltså för oss så är ju kanske 90 % av alla tatueringar svarta

ändå, och, så att det är klart att det kommer påverka oss om det är färger som försvinner helt, men inte så mycket. De flesta vill ändå ha svart för tillfället. Sen är det ju tråkigt om det försvinner, grönt används ju mycket.

I: Finns ju också en möjlighet att svarta tatueringar hoppar upp i popularitet bara för att det är det som finns att tillgå kanske?

S: Ja, jaja, absolut. Det är redan det populäraste med svarta, färg är ganska ovanligt numer. Det går lite i perioder det där, men för oss säger majoriteten svart skulle jag säga. Det är inte så vanligt att man vill ha färg. Men jag tror också det kan ha att göra med liksom hela diskussionen som har pågått länge om att färger, tatueringfärger är farligt, för det har ju alltid varit just diskussioner kring färgerna, inte så mycket det svarta, utan mer att gult ska vara farligt för att det innehåller det och det, eller att rött ska vara farligt för det här, ja, whatever liksom, så att det kan ju ha att göra med det att man väljer att köra svart.

I: Ja, just i Europa så det varit en diskussion, en politisk diskussion i alla fall, sen i alla fall 2003. Har det funnits... Vi pratade lite innan om att det fanns dåligt med information. Har ni fått någon information överhuvudtaget från EU håll om just REACH, eller är det svenska myndigheter som framför allt informerar om det?

S: Ja, det är Miljöförvaltningen som sköter allt sådant. De skickade ut ett så här nyhetsbrev-ishaktigt till oss med relevant information som vi ska ta del av, där de så här, länkar till olika, ja artiklar och information. Så det har vi ju fått. De är väldigt svåra, de har väldigt svårt att svara på frågor när man pratar med dem. De var här för inte så länge sen och liksom kontrollerade oss, och de känns lite avvaktande också. Avvaktar lite på hur man ska tolka allting enligt nya lagen och så.

I: Hur går en sådan kontrollering till? Är det att de kollar på innehållet på färgflaskorna och ställer allmänna frågor?

S: Nej, när de kollar färgerna så kollar de framför allt på om den är, alltså olika stämplor som måste vara med, typ att den är steriliserad, och de kollar på datumen, utgångsdatum, och vårt datum som vi skriver när vi öppnat den, och sen kollar de också på, i alla fall senast, så kollade de på följesedlar, när och var de beställdes från. Sen så ska vi ju också emellanåt skicka in information kring vilken färg det var vi använde. Vi visar upp analysprotokollet på det. Men det är... ja, jag tycker analysprotokollen verkar inte vara superintressanta för dem, jag vet inte. De har ju också massa punkter som de ber oss fixa, och sen så gör vi det och sen så...

I: ...Är allting fine därifrån?

S: Ja, mer eller mindre liksom. Alltså de har ju inte, eftersom vi inte har haft någon sådan här REACH-godkänd färg än så länge när de har gått och kollat oss så har de inte kunnat kolla det.

I: Nej.

S: De har ju bara kollat på det vi har haft, alltså det är de tidigare färgerna och att de är registrerade eller köpta från en svensk leverantör och att det är en godkänd färg, så att det inte är en sådan, det finns ju att köpa färger som man inte får använda som tatueringfärg.

I: Och därifrån med de kraven som varit helt fine med det?

S: Ja, jaja.

I: Bara en generell känsla inom branschen, inte din egen personliga utan... andra tatueringare. Finns det någon som ser det här som domedagen för europeisk tatuering, eller är alla i din erfarenhet lite mer avslappnade och "det här kommer lösa sig"-attityd?

S: Ja, alltså jag tror väldigt få har speciellt bra koll på vad det är som händer och liksom vad som kommer hända och vad allting innebär. Men de flesta är väl ganska avslappnade och tänker... jag vet att det finns ju vissa som tycker att det är piss, men det är framför allt om man vill ha färg som kanske inte kommer att komma in i EU. Det kan ju bli ett problem om

man gillar att köpa färg från typ USA eller liknande. Det är inte säkert att de kommer gå igenom och bli godkända...

I: Nej.

S: ...eftersom de säljs framför allt i USA och där finns inte den.

I: Vad skulle de eventuella fördelarna vara om man köper in färg från USA jämfört med att köpa den REACH-godkända här?

S: Alltså tatueringare är ju nördar, så att det är ju bara för att man vill ha speciell färg, alltså du bryr dig ju framför allt om att det ska se bra ut och att tatueringarna ska bli bra, så att om du får för dig att dina tatueringar blir bättre med en färg därifrån så prioriterar du nästan det över ett det ska vara liksom, gått igenom alla tester och så vidare. Om du är väldigt nördig på just den grejen liksom. Eftersom vi inte sysslar så mycket med färg, så det är ju mest svart, så det är ju liksom ingen av oss som är speciellt nördiga på färg, men jag har jobbat med folk som liksom köper... hittar någon som gör sin egen färg i någon källare liksom, whatever liksom, i USA som är toppenbra liksom, så vill de ha den. Så det är ju väl där får man göra det.

I: I specialiseringssyfte?

S: Ja, typ. Det är ju väldigt nördigt liksom, du köper din maskin en speciell färg som du följer på Instagram eller whatever, det ska vara den och det ska vara de nålarna specifikt, och allt sådant du har ju liksom... du hittar ju vad du vill ha exakt för material när du jobbar, och så blir det väl så liksom att man fortsätter på det. Det kan ju vara jobbigt om det inte blir möjligt längre. *(Otydligt)*

I: Det blir... man får anpassa sättet man jobbar på helt enkelt.

S: Mm, ja. Alltså förhoppningsvis är det så pass många olika färgmärken som kommer att bli godkända, så att det finns för alla. För att det är ju oftast det som är skillnaden mellan varför du vill ha ett märke över ett annat, är ju typ konsistens bland annat. Om du säger att Eternal som är ett av de största färgmärkena, skulle jag säga, Eternal är... ja, nästan det största. Deras färger är kanske lite tunnare i konsistensen för vissa och då vill de ha ett annat märke som gör lite tjockare färger, och det är väl därför man går liksom och försöker hitta den färgen man jobbar bäst med själv, och kanske söker sig till sådan färg som i USA, någon som har gjort den i en källare liksom. Så länge det finns tillräckligt stort utbud på olika märken så tror jag inte det ska vara något större problem...

I: Nej.

S: ...för alla att jobba.

I: Ja, jättebra. Har du några avslutande tankar, funderingar, idéer, åsikter som du vill lyfta?

S: Nej, inte riktigt. Det är ju svårt, det är liksom så tidigt, eller tidigt är det ju inte, men vi har så lite information så att det är svårt att veta. Man hoppas på det bästa liksom. Jag tycker man redan ser att det kommer in mycket färg som är godkända. Nu vet ju inte jag med de här pigmenten som då eventuellt inte skulle få användas, hur det kommer påverka. Men jag ser ju liksom de färgerna som vi brukar använda alla de finns ju att beställa, godkända om jag beställer från Finland typ. Så att för oss ska det nog inte vara något större problem.

I: Ingen personlig rädsla eller oro?

S: Nej.

I: Kommer inte påverkas något större?

S: Nej, nej det skulle jag inte säga. Det... Jag är positiv till att det blir en gemensam lagstiftning och alla har samma förutsättningar i hela EU, speciellt kunder också att de ska känna sig trygga, kunna liksom, det känns ju sketchy att åka utomlands och tatuera sig numer, eller har jag gjort det, kunde köpt sina färger på typ Alibaba eller någon sådan sida, som man säger, i Kina. De färgerna är inte så jävla trygga. Så det är ju bra att det liksom blir mer stabilt.

I: En allmänt positiv inställning till gemensam lagstiftning?

S: Det skulle jag säga, absolut. Bli av med liksom det här dåliga bläcket som skadar folk, det är ju bara bra skulle jag säga. Sen så, det negativa är ju att vissa... det blir ju liksom vissa negativa effekter av det också, men jag skulle säga att de positiva effekterna överväger de negativa, tror jag. Äh, jag vet inte. Hoppas på det.

I: Ja, men jättebra.

Transcription of interview, Karin

I: Då är vi här, den 25:e mars, med Karin från Honey Bunny Tattoo. Vi kan börja med, har du några allmänna tankar om förbudet innan vi går in mer specifikt?

S: Jag kommer säkert in på de allmänna tankarna när vi minns specifikt tror jag.

I: Ja, men absolut. Då börjar vi med att... Hur har det här, om det har påverkat, hur har det påverkat att utföra ditt yrke?

S: Alltså det är ju en jättestor fråga. Alltså så här i början har det väl... Innan det gick igenom själva beslutet då 4 januari, eller implementeringen gick igenom, så var det väldigt mycket förvirring ibland alla tatuereare. Också bland, det är Miljöförvaltningen som är ute och inspekterar oss och det är dom som vi har kontakt med vad gäller lagar och bestämmelser och sådant, och det har varit ganska mycket förvirring bland dem också. Och framåt december så höll vi ju alla på, alltså man var ju jättestressad, för det hade inte kommit några nya färger och samtidigt visste vi att 4 januari får vi inte använda våra färger längre, eller trodde vi i alla fall. Så det var ju lite allmän panik bland alla, men så pratade jag med Miljöförvaltningen och de sa i alla fall att det är liksom inte meningen att vi skulle slänga alla våra färger som vi har använt hittills den 4 januari, men när vi väl måste fylla på en färg så ska vi köpa av den nya eftersom Miljöförvaltningen också jobbar med och förhindra... alltså slit och släng. Och det var ju en lättnad. Och sen, alltså det största problemet har ju varit att det liksom inte finns färger att få tag i. Och... eller det finns inget vettigt i Sverige i alla fall. Det är klart man kan, man kan köpa utomlands ifrån, men då måste man, då blir det ännu mer regler på oss för då är vi importörer, då är vi inte bara slutanvändare. Så att det här att köpa från ett annat land blir liksom för komplicerat om man nu vill göra rätt, vilket de flesta ju vill. Så vi väntar och väntar och väntar på att det ska komma färger till våra leverantörer i Sverige. Och det kommer lite någon enstaka då och då men... det är stressat.

I: Då är det själva Miljöförvaltningen som håller i all information och implementering då?

S: Ja, de är väl det närmaste steget för oss. Men sen har ju vi, framför allt nu då har det varit mycket kontakt med både Läke-medelsverket och Kemikalieinspektionen också. För nu vet jag inte om det är så rent juridiskt, men det känns som att de står lite grann ett steg ovanför Miljöförvaltningen och faktiskt informerar Miljöförvaltningen som sedan informerar oss, tolkar jag det som i alla fall. Där är väl också... det märks att de här nya reglerna och bestämmelserna är inte skrivna av folk som kan yrket. Det märks.

I: Så att det har varit en mer "top down" approach...

S: Ja.

I: ...från början liksom?

S: O ja. Sen har det ju, jag vet att de har ju, det finns ju branschorganisationer både liksom svenskar branschorganisationer och sen så finns det ju gemensamma EU-organisationer så att tatuereare har ju varit inblandade och suttit med när det har diskuterats i EU, men de är ganska små och ganska få jämfört med alla andra.

I: Så det har, i din mening, inte varit så stor fokus på just hur det påverkar ditt yrke?

S: Nej.

I: ...jämfört med bara, ja.

S: Det förstår jag att det är jättesvårt för någon som inte arbetar med det själv. Där är ju dels de här reglerna som kommer från EU, men dom... sen finns det ju svenska regler också, och det är en hel del saker som, ja men som gör det svårt att jobba. Som det här att innan så har det ju, har det varit regler att vi ska ge kunden en förteckning över färgerna vi använt, efter att vi har tatuert. Då är det färger, innehåll, batchnummer och lite annan information, men nu ska vi då ge det här före tatuering, och rent principiellt kan jag ju tycka att det är ganska

bra, för då... alltså när det väl är gjort så är det gjort liksom, du kan ju inte göra någonting åt det. Problemet är att alltså 50 % av gångerna så sitter ju kunden mitt i tatueringen och säger att "du, jag vill nog ha röda blommor i stället för blå". Och då är det liksom... Så att det är sådana praktiska problem som man kanske inte riktigt har funderat på innan.

I: Du nämnde de svenska reglerna. Hur skiljer de sig från de nya mer Europabreda reglerna?

S: Alltså det är ju framför allt väldigt mycket om hur våra färger ska vara märkta, till exempel. Där är vissa märkningar på dem som måste stå på svenska, till exempel, vilket är svårt för importörerna, för att färgen görs i USA, till exempel. De har inte varningstexter på svenska. Så att... så det är mycket sådant. Just sådana här... för det finns ju liksom inga företag som sitter i Sverige och tillverkar färger. Och svenska är ett väldigt litet språk. Och ja, på en av mina färger till exempel så är det ju liksom en sådan här utvecklingsbar etikett, och där finns ju en jätta massa språk, och det är italienska, och det är franska, och det är... Men svenska är ju inte med på sådana för det är så smått. Så att... Och sen är det lite så här att... jag har ju varit med på det här webinariet då i onsdags, och då pratades det ju mycket om det där liksom, att ja och så måste ni se till att färgerna är märkta på rätt sätt. Hur ska jag se till att, det är inte jag som märker dem? Så att där är lite praktiska bekymmer.

I: Ja. Du nämnde också innan att det fanns... så här du måste informera kunder innan i stället för efter. Ur rent så här kundperspektiv, finns det några som har typ uttryckt oro, eller har avbokat en tid sen de har läst om färgförbudet till exempel?

S: Jag har haft en kund som har avbokat, och där har det varit... Alltså jag ska inte säga att det har varit mycket oro bland kunder, snarare nyfikenhet. Jag tror att... om man säger dom senaste 10 åren så har det kommit så himla mycket skrämselfartiklar om att "åh, man kan få cancer av att tatuera sig", och "dom här färgerna är livsfarliga", och alltså det har ju varit ganska mycket sådana nyhetsinslag, så jag tror folk ser nog detta på ungefär samma sak. Att ja, men det är bara något nytt hittepå liksom. Så nej, inte särskilt mycket oro, men mer att de har de har hört någonting om det, och vad är det som händer egentligen? Och jag har haft någon som har hört av sig och... "men jag har en bokad tid i februari, får du tatuera då"? Ja. Det får jag. Så det är mer för att de inte riktigt fattar vad som händer.

I: Men den frågan, som du också nämnde i början av intervjun, att i december runt årsskiftet så var det väldigt mycket oroligheter. Om den här kunden hade ringt innan årsskiftet, hade kunnat ge ett rakt svar att vi kan genomföra din tatuering ändå?

S: Ja, det hade jag. För jag hade pratat redan i november med Miljöförvaltningen om just... ska jag slänga alla mina färger den 4 januari? Nej, det ska du inte. Så att jag, jag var väl ändå... just i slutet på förra året så kände jag mig ändå ganska lugn över det. Det är ju mer nu som det är lite panik igen när min svarta färg håller på att ta slut, och det finns... Jag har fått tag i en och den är superduperdålig.

I: Och då kommer vi också in det hur marknaden har löst det hela. För att du sa att redan innan så kan det vara problem med svenska märkningar på en import till Sverige som är godkänd, kan tänka mig att det blir ännu svårare innan alla färger har kommit ut, innan nya färger kommit ut?

S: Absolut, alltså det ligger ju väldigt mycket ansvar på våra leverantörer. Alltså de... vad kallar man det på svenska? Så här "supply store".

I: Importörer? Grossister?

S: Grossister. Det ligger ju väldigt, väldigt mycket på dem. De har ju betydligt fler regler och lagar att följa nu än vad jag har som enskild liten tatuereare. Och det var någonting som både Läkemedelsverket och Kemikalieinspektionen tryckte rätt tydligt på, att välja en leverantör som är tillförlitlig, för då vet du att du får rätt saker liksom. Och där finns en handfull ganska stora, liksom, leverantörer i Sverige som är... som vet vad de pratar om. Och de, jag vet att 2 av dem var med på det här webinariet också. Så att i den änden, alltså de som vi i första hand har kontakt med för att få varor, de har skött det väldigt bra tycker jag utifrån

förutsättningarna. De som kanske inte har skött det superbra är ju färgföretagen, som har vetat det här ganska länge att detta skulle hända, men inte har... Alltså har misslyckats med att ha nya färger när lagen gick igenom.

I: Det är intressant, jag tycker... du nämnde den svarta färgen, specifikt, att det börjar bli tight om att få tillgång till den. Under tidigare intervjuer så jag pratat med tatuereare som främst använder svart färg, och de har sagt att de inte har varit särskilt oroliga just för att det har funnits tillgång till svart färg. Men då är det för dig själva kvaliteten på den svarta färgen?

S: Ja, såklart. Men om man går in och tittar på... nu brukar jag beställa främst ifrån Lundbergs Custom och East Street Tattoo. Om man går in och tittar på deras hemsida idag så finns där ingen svart färg. Där finns skuggfärger. Vet du vad skuggfärger är?

I: Nej.

S: Alltså du vet när man gör Black and gray-tatueringar så har du skuggfärg som består liksom av svart, och sen olika mängd utspädning för att få svagare och svagare skuggning liksom. Det finns. Men där är inga... alltså linjefärger. Jag fick tag i en då i början av året, och den var ju jättedålig, men... Så jag väntar och hoppas på svart färg. För just svart färg är rätt så viktigt för en tatuering. Många kommer... Det liksom känns lite som att den här veckan köper bara rosa tatueringar, men ja.

I: Ja, men då använder ni upp... Ni får lov av Miljöförvaltningen att använda upp ert lager som ni redan har? Så just nu tatuerear du med bläck som egentligen är bannlyst?

S: Blandat.

I: Det är blandat?

S: Ja, jag som säkert alla andra hänger ju liksom på våra leverantörers hemsidor hela tiden för att se om där är något nytt. Så att jag... när det kommer in en färg som jag behöver så köper jag den, och jag kommer nog alltså, har jag väl liksom köpt en ny blå till exempel av de nya färgerna så kommer jag nog ändå liksom att plasta den gamla tror jag. Det är väl som alla andra, man vill ju göra rätt. Men ibland är det lite svårt att göra rätt.

I: Även om den till exempel skulle vara som den svarta, av sämre kvalitet?

S: Ja, då måste jag ju. Men där, det där är ju också en väldigt svår fråga för folk att svara på. Just att jag kan ju inte sitta och öppet säga att "nej, men jag tänker använda vilken färg jag vill". Alltså det är klart att det finns väldigt många som säger så inom branschen också, att "ja, men jag tänker göra min egen färg". Ja, okej. Gör det då. Så att det är rätt mycket irritation tror jag inom, alltså tatuereare.

I: Ja, hur har det, om vi tar du en branschsynpunkt, hur har det varit bland andra tatuereare inom branschen som ni känner, som du diskuterat med kanske? Deras allmänna känslor? Du säger irritation?

S: Mm, och just framför allt att man känner sig lite motarbetad på något sätt. Och sen är det så klart... Och jag vet att det är jättemånga inom branschen som tycker att det här är ju bara tramserier och mycket sådana här kommentarer som att, "ja men rökning då. Varför ska man inte få...", alltså du vet, man är bara irriterad och slår bakut på något sätt. Men samtidigt så kan jag känna också att om det nu skulle vara så att det är någonting i dom här färgerna så är det väl jättebra att man byter ut dem. Tänker jag. Men det är ju just att det har varit så svårt för oss att göra rätt. Och sen är det väl också... det känns, eller vi känner nog allihop att det är... det är väldigt mycket regler att förhålla sig till, men det finns inte riktigt tillräckligt bra verktyg för oss att följa alla regler. Och alltså vi är ju inte, jag är inte utbildad i att sitta och läsa lagtexter, så att man... vi känner väl, eller jag i alla fall känner väl kanske att lite mer hjälp ifrån, ja men Miljöförvaltningen, Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, att hjälpa oss att göra rätt hade vart ganska bra. Som på det här webinariet så var det, nu kommer inte ihåg vad det var exakt vi pratade om, men så var det någon som frågade i alla fall att "ja, men om jag gör så här då, skulle det vara okej?", alltså det här med, var väl framför allt det här med att ge information till kunden. Och då är deras svar att "ja, men nu känner vi att du lite

grann söker efter en okejstämpel från oss, och det kan vi ju inte ge”. Ja, men det är väl klart att det är det vi söker efter. Ja, vi vill ha en okejstämpel från er att ja, så här kan ni göra, men det vill inte de heller, så att där är ingen riktigt... jag vet inte, det är liksom ingen vi kan vända oss till och få handfast hjälp.

I: Det här webinariet då som du nämner...

S: Ja, jag kom med på det i alla fall. Det lönade sig att gnälla för en gångs skull.

I: Det är som du skrev, att ett fullt webinarium känns lite skevt. Men är det Miljöförvaltningen då till exempel som höll i det?

S: Nej, det var Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket.

I: Ja. Så även om de är, som du nämner, högre upp i kedjan så är det därifrån den informationen kommer, och det är de som, antar jag då, tog initiativet till att ta upp det? Men själva Miljöförvaltningen, hur kommer de komma ut och kontrollera det här, har ni något...?

S: Dem kommer ju, brukar komma en gång om året eller en gång vartannat år, och är ute till alla tatueringare, och det är mycket som diskuteras. Det är arbetsrutiner och det är egenkontroller. Och nu förra gången som de var ute så var det ju ganska mycket fokus på det här med färger, och jag tänker att när de kommer nästa gång kommer det nog också att vara väldigt mycket fokus på... ”vad har du för färger i skåpet” liksom, och de brukar ta, alltså stickprov, att de liksom plockar ut 3 färger och kollar på och ser om de är rätt märkta, och så där. Och sen nu i... det var om 2 veckor, så kommer det vara en mäsas på kulturen, med... för bara kvinnliga tatueringare. Och där är ju, där kommer ju komma tjejer från hela Europa som är på den mässan, och där blir det ju också väldigt besvärligt, för att de har ju också... alla de måste ju använda sådana här REACH-kompatibla, alltså REACH är det här nya, ja. Att de måste använda REACH-kompatibla färger på mässan i Sverige, men de måste också ha svensk märkning på sina färger, och det blir ju helt absurt när du kommer från Tyskland och ska tatuera i 2 dagar i Sverige, så måste du ju i princip köpa nya färger i Sverige för att få svensk märkning på dem, och det blir ju helt... alltså det är helt galet. För dom har ju precis samma färger som vi, bara det att etiketterna ser lite annorlunda ut.

I: Då har du inte fått någon information om att till exempel de svenska marknaderna skulle ersättas helt utav EU-gemensamma, utan då är det är båda 2...

S: Det är båda 2.

I: ...som kommer gälla fortfarande?

S: Ja. Där är ju... det är framför allt 2 varningstexter som måste stå på svenska: det här innehåller nickel, kan orsaka allergisk reaktion, och även innehåller krom 6, om färgen nu innehåller det så måste det stå på svenska, och också eventuella skyddsanvisningar måste också stå på svenska. Och jag skrev till det också... eller skrev till Miljöförvaltningen om det också, och de kan ju inte heller liksom ge några vettiga svar utan, ”ja, nej, alltså vi förstår ju att det här är helt...”, alltså blir det jättesvårt. Men lagstiftningen är sådan, så att de kan ju inte heller liksom... De kan ju inte säga till oss att ”nej, det är lugnt”, för att de kommer ju till mässan och inspekterar alla färger. Men det verkar som att, så som hon skrev i alla fall, så jag tror att hon sa att där vad de kunde se så finns det inget hinder för att man märker flaskan själv.

I: Och då är det helt enkelt en översättning?

S: Ja, ja.

I: Läser på engelska och skriver en etikett på svenska.

S: Precis, och så finns det, just det här när det gäller... jag tror det var bara dem. Just det, det här med liksom att den innehåller nickel, och att den innehåller krom om de nu gör det, och eventuella skyddsanvisningar måste stå på svenska. Och just de här... det här om nickel och krom, det har vi fått liksom exakt hur det ska uttryckas. Så det är bara liksom att skriva en etikett utantill i sådana fall utifrån det. Däremot de här skyddsanvisningarna vet vi ju inte riktigt... den svarta färgen jag pratar om, den har, den har bara det på engelska, så det måste

jag översätta, och så är det någon sådan här skyddsanvisning om att ”kan skapa hazardous droplets”, yada yada. Men där skulle jag liksom vilja hitta en databas eller hemsida eller vad som helst, just hur exakt ska detta översättas, för jag kan översätta det, men jag vet ju inte om det kanske måste uttryckas på ett specifikt sätt. Så det har jag skrivit både till

Miljöförvaltningen och till Läkemedelsverket om det och det har jag inte fått något svar på.

I: Så en allmän sammanfattning om det är att det finns väldigt mycket förvirring i alla led om jag förstått det rätt?

S: Ja, ja.

I: Bristfällig information...

S: Men det är ju också för att vi måste... vi får information ifrån så många instanser, så att det blir, det blir lite svårt att hålla sig uppdaterad, för det är så många ställen vi måste söka efter informationen. Men jag vet att Miljöförvaltningen här i Lund har efter lite påtryckning blivit väldigt mycket bättre på att dela information till oss. När de får information någonstans ifrån så brukar de vara ganska bra på att skicka ut det till oss också faktiskt. Men det vet jag inte hur det är i andra kommuner, men just vår är ganska bra på det tycker jag.

I: Så de tar initiativ i stället för att man får springa och jaga på dem?

S: Ja, ja.

I: Jättebra. Några andra tankar du vill lyfta?

S: Nej... Nej, men det är väl... alltså det viktigaste tycker jag är att de allra, allra flesta av oss vill ju göra rätt. Dels för kundens skull, men också för vår egen skull liksom. Jag vill inte ha panik när Miljöförvaltningen ska komma hit, jag vill veta liksom att jag gör allting på rätt sätt, för det är ett väldigt mycket behagligare sätt att arbeta, men det är inte så himla lätt att göra rätt. Det är väl det jag känner mest.

I: Ja, jättebra. Tack så mycket.

S: Tack själv. Det var spännande.

Transcription of interview, Lotte

I: Ja, då är vi här med Lotte, den 6 april, och första fråga är... vi börjar lite allmänt, har du några allmänna tankar om förbudet som nu har trätt i kraft? Om REACH?

S: Ja, och så, det är ganska mycket tankar om det. Det är svårt att veta var man ska börja, men som generellt så tycker jag att det där är bra att man vill laga en tydligare, ja men tydligare regler då för att säkerställa, ja men hygien och att man har bästa möjliga färger och allt det där. Det är ju jättebra att man tänker att, ja men i Europa att man ska ha en hög nivå och att tatueringensbranschen liksom fortsätter att utvecklas och bli liksom, ju fler det blir att man håller det... Jag tycker det spårar ut, men att man liksom håller det seriöst och tryggt och bra. Så idén tycker jag väl är bra, att man ska ha en EU-lag, för jag tycker att så som man har haft i Sverige de senaste åren så har det ju vart tydliga regler för färg och vad man ska... alltså (?) att vi har trygga färger, för att det finns en tydlig färgdatabas och så. Att kunder och ja, alla känner sig trygga med det, och det är väl fett om det är i... om alla länder i Europa har det så. Men jag tycker ju att det är lite synd hur allt har gått till, eller så att... det känns ju lite... som jag tycker kan vara väldigt generellt med tatueringensbranschen att man lagar regler för att kontrollera branschen men icke finner ut vad som faktiskt är viktigt, och så samarbetar med branschen för att finna på vilket sätt man faktiskt kan hjälpa både kunder och tatuereare så det fungerar och är bra liksom. Det känns som att man bara göra en sådan snabblösning i det för att... sätta liksom, ”ja, men nu har vi lagat det här”, ”nu ska alla följa det här”, och så ger det inte något, eller jättegod mening eller så. Då känns det som att de färgerna nu... ja, alltså med reglerna här är det liksom icke, den är väldigtvis det bästa för att ha säkra färger eller så. Det är väl okej, det är färgerna är, men det tycks inte som att de är bättre än det gamla på något sätt, och egentligen bara gör det svårare för alla, så att man hellre prövar att göra det svårare för branschen så att dom icke ska lyckas typ, och genomföra.

I: Så du känner inte att det finns någon speciell kvalitetsskillnad mellan dom gamla och i de nya färgerna?

S: Nej. Nej, jag tycker... och så tycker jag att det har varit väldigt tråkigt hurdan allt det här, ja men så som i media när lagen trädde i kraft att man har liksom sådan utsagn att den här lagen kommer nog för att man vill ha färger som typ, är säkrare, så man inte får allergier eller cancer. När man säger de tingene där så tror ju folk att man får massa allergier och cancer av de gamla färgerna. Och det är alltså så, det känns så tråkigt, jo. För det är liksom så säger man det att jag dricker helst kaffe utan cancer så tror ju folk att det är cancer i den andre kaffen, eller så att det... Men det har man ju aldrig bevisat, eller så det finns säkert något tillfälle där, så det är jättetråkigt att man bara slänger ut, för det kan ju vara jätteskadligt och göra folk osäkra, som redan har tatueringar. ”Oj, ja, men här färgen... cancerframkallande”. Nej, det är rätt lugnt.

I: Ja. Och då... Nu pratar du om att det inte var bättre färger... de nya färgerna inte var speciellt bättre eller att det var samma nivå på dem? Är det både ur ett säkerhetsperspektiv och liksom, ur ett ”kvalitet på färgerna”-perspektiv?

S: Och så... vi är ju inte färgtillverkare så jag kan verkligen inte säga liksom, exakt att någonting är bättre eller sämre, men jag tycker bara sånt som det verkar att vara utifrån den information vi har fått, eller som... eller vad man har kunnat läsa, så kan jag ju icke säga att det finns någon tydliga skillnader på att det här skulle vara mindre, och så jag tror ju fortsatt om nya färgerna så vill folk kanske reagera lite på den röda färgen, som de har gjort innan, eller du vet... och vad (?) allergisk. Men också, de är nya färgerna är väldigt nya. Vi har ju också hunnit och testat dem tillräckligt för att veta hur de faktiskt fungerar och hur dom läcker ut, om dom ser lika bra ut om 3 år, det vet vi först om 3 år eller så.

I: Ja, precis.

S: Hur de håller då. Ja... jag tycker att det är lite tråkigt man har så bra färger som man har använt nu i många år, liksom 10 år, som har fungerat jättebra, och att man inte finslipar det för att göra dem ännu bättre, än att man liksom kastar bort, känns det som, massa bra erfarenheter och kunskaper för att bara... Ja, men det kan finnas... (?) är det bara att köra på något nytt, som är nya... Blått och grönt pigment, och ja...

I: Så du känner att dom nya färgerna har liksom, tillverkats från scratch mer än vad de har... Det är inte naturlig utveckling av vad som redan finns på marknaden?

S: Jag tror inte det, jag tror inte att... hade man gått ihop med de som undersöker tatueringfärger och jobbar för att göra dem bättre, och vad de hade sagt, hade det varit ting som hade kunnat förbättras, tror jag det hade varit annorlunda än vad som gäller i REACH, för det att, det känns ju icke som att REACH är något för tatueringfärger specifikt, alltså det... vad jag har förstått så är det en mer generell typ, lista över ämnen, och så gäller det kosmetik, och då tänker man "ja, men då gäller det också tatueringar". Att det där liksom "jaja, det blir väl bra", utan att kanske hört lite vad som exakt blir bra, eller så...

I: Så du känner att det borde finnas en separat lista för liksom, kosmetika och permanent makeup och tatuering?

S: Ja, jag tror det hade varit bättre liksom. Att man kanske hade brukat lite mer tid och låtit liksom, ja... Kanske branschen få lite mer tid. Branschen är så liten också att man hinner och styra upp allt det här, och det har väl också varit pandemin so har gjort att det blivit lite kaotiskt också, som nu är januari så var det ju icke alla färgerna på marknaden.

I: Så det var det var inte tillräckligt med färg på marknaden nu i januari?

S: Nej, det var ju pandemin som gjorde det väl lite svårt.

I: Så det är liksom... Det har varit problem för er att köpa in nya färger sen dem kommit?

S: Ja. Ja, ja. Absolut, det har varit jättesvårt.

I: Är det att de har tagit slut hos leverantörer?

S: Det är både att de har tagit slut jättesnabbt, för alla behöver dem nya. Men också att leverantören bara har haft få färger, i början var det lite svart färg, lite vit, och så har ju andra färger kommit... Ja, lite nu då, men det var ju icke så att nu är... den nya lagen då kan vi bara beställa hem alla färger vi hade innan. Vi har ju nu liksom fått... Ja, lite sådant tillfälligt utval av färg.

I: Ja. Du nämnde också medias roll i det hela. Hur ser du att det har spelat in i hela den här... i allting som har hänt? Framför allt hur kunder har reagerat. Folk som har varit oroliga, folk som har ställt in tider?

S: Alltså faktiskt så har ju våra kunder har inte varit oroliga, alls. Och vi har inte hört någon som har ställt in. Vi har ju hört lite... vi har snackat om det med kunder, och vi har ju informerat våra kunder och skrev till dem liksom, vad som gäller. Så jag tror att de känner sig trygga med att... ja, och till stor del på att vi vet vad vi gör eller så, att nu visar jag att färgerna är bra och de gamla var också bra, så känner de sig trygga med det. Men jag vet icke om det gäller för alla studior, eller för alla... det kan ju vara folk som inte har kontaktat oss som känner sig otrygga, och då är det ju... Jag tror väl det har varit detsamma med både Norge och Sverige att det... Ja, men så (?) i media att man vill ju få folk att läsa saker, så då startar man ju ett (?) och bara: "Tatueringar är cancer", och så går man in och läser och bara, "inte helt". Faktiskt inte alls. Men när man fått dem in i artikeln... men det är ju supertråkigt för det är icke alla som går in och läser artikeln. Man ser ju bara överskriften och bara, "ja, men okej, det var det jag sa. Tatueringar är ett (?)". Att man prövar att hålla på den gamla myten om att, ja, tatueringar är på ett visst sätt, eller att man är oseriös som tatuerar, att man inte bryr sig, och ja, så där. Så det tycker jag att media har fortsatt med. En liksom gammeldags ton.

I: Men det är inget som, som du säger som ni speciellt har känt av att era kunder har varit ett problem?

S: Nej. Nej, faktiskt inte.

I: Hur har... Informationsmässigt, hur har myndigheter varit? Vilka myndigheter är det som informerar och hur har de varit med informationen? Har ni fått tillräcklig information för att kunna göra omställningen?

I: Vi har ju fått... Vi är medlem i något som heter SRT, som är Sveriges Registrerade Tatuerare, och de var ju i EU och håller på med allt möjligt för branschen. Så genom dem så får jag mest information egentligen om vad som gäller och när... och ja, under tiden som den här lagen har blivit... Ja, innan den stod i kraft så har vi fått informationen därifrån hela tiden också om vad som gäller. Så det är väl det jag vill ha sagt, var man får mest och bäst information, och så är det ju hellre de som har skickat till oss utifrån vilka möten de har haft med... ja, med Läke-medelsverket eller ja, EU eller så där och så har de skickat vad som har hänt på mötet eller ett referat, och så att man kan gå in... Så på Läke-medelsverket har det också varit mycket information nu detta året om hur de tänker man ska göra med information till kunder, och de har haft sånt färgseminarie till tatuerare och så där. Eller webinar som det heter. Och sen så tror jag att miljö och hälsa har väl fortsatt håller de på och bli informerat av... ja, om hur de vi ska göra. Vi hade besök av miljö och hälsa nu i februari och de fortsätter klura ut lite exakt hur de ska... ja, göra det med färgen. De är liksom icke helt... Kommer väl att ta lite tid innan man har fått rutin in där och vad som faktiskt gäller och ja... Så det känns ju lite så oklart just nu.

I: Men då känner du att det som... den organisation där du har fått mest information, och bäst information är SRT i stället för någon svensk eller EU-myndighet, någon officiell som Läke-medelsverket eller miljö och hälsa?

S: Ja absolut. Dör det har väl funnits information på Läke-medelsverkets och så där liksom, ja, men det kanske icke lika lätt eller så. Eller så är det bara att eftersom vi är medlem i SRT så... så är det liksom, är det bara den kanalen vi använder mest, för där vet vi också att de sorterar lite så att man får det viktigaste. Men ja.

I: Just om SRT, är det någonting som är ett krav som tatuerare i Sverige eller det är en valfri organisation?

S: Ja, det är helt frivilligt.

I: Ja.

S: Ja, men precis. Så då är det ju liksom, då är det lite regler när man är med i SRT, att man som medlem ska man följa liksom vissa rättningslinjer, och gått en hygienutbildning, eller gå löpande hygienutbildningar och så där. Och genom dem kan man också ta gesällbrev och mästerbrev i tatuering, och det är något nytt också. 2018 tror jag att liksom tatueringsyrket blev yrke i Sverige, liksom på riktigt.

I: Ett riktigt yrke.

S: Ja.

I: Har ni haft någon kontakt med Kemikalieinspektionen överhuvudtaget?

S: Nej, det har vi inte. Och det har väl varit så att man bara gått in och läst lite på deras hemsidor, där har jag väl också blänt lite. Och det får vi också genom miljö och hälsa, att de kommer med information om... ja, att med att man kan gå in eller om det är något nytt med kemikalie... Ja, men vi har inte haft någon kontakt med dem direkt.

I: Och de har inte sökt kontakt överhuvudtaget?

S: Nej, inte ännu. I vårt fall. Men jag tror väl också det är lite i samband med Läke-medelsverket, det är liksom... ja, men nu att det med REACH att dem samarbetade lite för dom hade ju det webinarium... Ja, jag vet inte om det är lite samma grejen typ, med REACH.

I: Typ så att de har liksom ett samarbete för att implementera REACH I Sverige?

S: Ja, jag är icke säker. Men jag tänker bara... Ja. Nej, men jag har icke superkoll på Kemikalie...

I: Nej. Vilka är det då som ska komma ut och kontrollera? Är det miljö och hälsa?

S: Ja.

I: Hur ofta kommer dem och hur gör de sin inspektion?

S: De brukar väl komma typ en gång vart tredje år, tror jag. Ish. Andra, tredje år? Jag är icke helt säker. Och så kommer de hit och kollar... ja, men de kollar liksom att alla som jobbar är registrerade på studion, att de kommer och kollar arbets... Ja, men att liksom allt ser ut som det ska, då att man har... följer de riktlinjerna för hygien som man ska och att man har rätt rätt möbleman, och liksom att man tänker på hur man placerar möblerna, alltifrån att det ska vara en bra... Nej, nu misste jag alla ord här, om hur man förklarar. Men ja, att liksom att man jobbar på ett sätt som är mest möjligt renligt då, och så går dom igenom och kollar det, och att allt man använder av tatueringssutstyr är korrekt och markerat korrekt, och ja. Och så kollar dem ju... Annars så har dem ju kollat färgerna. mest så att man har, innan har vi också haft en färglag, hur man skulle ha information om färgen man har hemma, och hur ska man ge den till kunden efter man tatuerat dem med namn och batchnummer. Och så hade vi en sådan färgdatabas genom en tatueringssupplier som heter Lundberg. Ja, så kan du då gå in och kolla färg och nålar och ja, allt möjligt egentligen. Och så har de en liten lista som dem checkar. Men nu så blir det väldigt annorlunda, eller nu gör vi precis detsamma, bara att nu får de väl komma in och kolla att allt är REACH-anpassat i stället. Men som sagt, vi fick ju besök av dem i februari och då sa våra kontakter att de inte hade helt redo exakt hur de skulle göra med färger. Så då stod vi bara och pratade om hur vi gör det nu, och ja... Att vi är, vi har fått information, och (?).

I: Yes. Men du kände inte att dom var så hårda direkt, utan det fanns liksom lite... rum att spela med?

U: Ja, ja jag tycker att... Ja, vi har ganska bra kontakter med miljö och hälsa här, och att... Ja, jag känner det lika gärna... Nu har vi kanske lite för god, för vår kontakt kommer liksom förbi och bara hälsar på, efter jobb eller något sådant där. Men jag tycker icke att de är liksom ute efter att ta oss på något sätt, men mer så att man vill passa på att vi... att vi vet vad som gäller och gör det bra, liksom, att man följer reglerna. Men det har väl kanske snarare varit tidigare att vi har följt att miljö och hälsa inte har så bra koll. Eller så att man nästan får visa dem vad de ska kontrollera, än att vi känner "nej, nu kontrollerar de oss". Men att de har fått mycket bättre koll nu, för nu går de faktiskt samma hygienutbildning som vi har gått. Så nu vet dem vad dem ska kolla.

I: Så det är mer som en dialog?

S: Ja...

I: Och i stället för att... nu tappade jag bort orden.

S: Mycket tankar som...

I: Om jag kommer på det sen kan vi komma tillbaka. Jag vill också cirkla runt lite till det vi pratade om, att det var svårt i början av året att få tag på dom nya bläcken. Men det finns ju fortfarande de gamla att köpa tills lagren tar slut. Är det fortfarande någonting som ni gör eller det är fortfarande så pass stor brist på de nya bläcken så ni är nästan tvungna att köpa in dem "inte godkända"?

I: Ja, nej, så helt i början där så fick vi lite panik och så började vi (?) hem allt möjligt, liksom både de få ny färgerna och de gamla, för vi var rädda för vad som skulle hända, men sen så rullade det ju in fler och fler färger. Och så länge man liksom har typ lite basfärger på plats så kan man nu mixa dem lite så man får ett större... större urval. Och så tror jag att... Ja, det är svårt att svara för alla, jag kan bara säga hur jag gör, typ. Det är liksom... Vi har ju alla lite olika stil och jobbar med olika typer av färger och så där. Så jag... Det har ju fungerat, men

det har icke varit superlätt. Men det har fungerat, och kunderna liksom använder de nya nu. Men inte helt i början. Där var det svårt.

I: Du sa också det om olika stil, olika färger man använder. När jag har pratat med, eller intervjuat, innan så har det varit lite oro över att speciella färger kan försvinna, och det finns en liten oro för att folk med en speciell stil, som använder en speciell färg får det mycket svårare än vad andra får... Beroende på vad man använder nu när det kommer.

S: Ja, och det är ju också som om man har tatuerat någon i fjol med en färg, och så ska man komma in igen och kanske få en annan tatuering som bygger på något mer, så innan kunde man ju bara ”jamen, då använde vi den här, då fortsätter vi med den”, men nu måste man ju finna en ny färg, så det kommer ju selvfølgeligt och göra det svårare att lage tatuere som man vill lage dem, för vi har ju, innan så hade ju alla liksom sina favoritfärger och visste exakt hur de hur de såg i huden efter det läkt, och liksom har goda erfaringer, och det är ju alltid så att man testat ut lite som, olika färger för att finna vad som är liksom en bra... ja, en bra färg då. Och nu så blir det ju att man får börja lite på scratch då, för vi har ju ingen erfaring med de här färgerna, man vet ju icke exakt hur den ser ut när det har läkt, eller... du vet. Så det gör det absolut svårare, det gör det för alla, och så använder man bara svart färg, lager gråskala, så är det ju fortsatt en annan typ av svart färg. Det finns ju jättemånga sätt, eller så det är olika svart, du vet om man linjerar eller man fyller i eller... Ja, så det är ju... Ja, det är svårt för alla tror jag.

I: Det är också... En del av det här är importerade färger framför allt från USA, som jag förstått det så finns väldigt många sådana här ”speciella” färger, många med speciell stil som har importerat sina färger från mindre tillverkare, i framför allt i USA. Ser du något problem att i framtiden importera färger, eller att det kommer i princip bli att i Europa så använder man färger tillverkade i Europa, för Europa, för endast en europeisk marknad?

S: Ja alltså, jag tror att allt blir mycket mer... Ja, men allt blir väl mindre och mindre tillgängligt nu, och så innan så har man ju fortsatt ha så att färgerna skulle vara godkända i Sverige, så då köpte man ju färger som man visste var det. Men med de här så köper jag färger från svenska försäljare, för det vet vi ju att... och där får man liksom den stämpeln att det här är REACH-färg, så kan man ju kolla upp liksom de tingene... Ja, vi vet, men vi kommer ju inte ta och köpa färg från... ja men, direkt från USA, för där måste man ju sen liksom importera det, gå igenom den processen. Nu har vi en på studion som är den som beställer in färg och så, men vi kommer ju icke till att göra det, då får man ju hellre bara använda ett mindre sortiment av färg, och så bara beställa av dem som vi vet är godkända, för vi... Ja, jag tror inte vi kommer att lägga ner den tiden när att själv importera färg och gå igenom ”är det här REACH-anpassat i Sverige?”, och det... Mycket är väl också hur markeringen blir, det är jag också lite osäker på, nu tror jag att det är okej att markeringen är på engelska, men att sen ska det vara på svensk? Att etiketter och sånt...? Ja, nej, så jag tror... Det kommer ju icke vi i alla fall att palla.

I: Men då är det fortfarande osäkert hur markeringarna är tvungna att vara? Som du säger, kanske svenska, kanske engelska?

S: Ja, jag tror att det nog är liksom övergångsfasen till det nya, att det var bara så att folk använder dem med godkänt innehåll och det i flaskorna. Att det var okej. Det var något sådant jag läste. Men sen så tror jag väl det skulle vara mer på svenska, jag är faktiskt icke helt säker. Men sen jag läste det, att det skulle vara svensk markering.

I: Är det så också att ni beställer från svenska försäljare? Vet du om de också är svenska tillverkare, eller var den nya färgen tillverkas någonstans?

S: Alltså det är väldigt olika beroende på vilket märke det är på färgen. Det är väl lite olika typer. Någon är väl från... vad heter det? Nu har jag (?) det helt. Den där nya I Am Ink, är det tillverkat i Tyskland eller Schweiz? Jag är lite osäker på var den är ifrån, men det är väl ut runt i Europa då. Men jag tror det är olika för... det är olika för olika färger och så.

I: Mest fortfarande tillverkade inom Europa?

S: Ja, ja.

I: För specifikt en europeisk marknad?

S: Ja, för de är ju liksom bara REACH-anpassade, också det... Det är väl... Det som jag förstått det så är det icke så lätt heller att lage den här nya REACH-anpassade färgen, så om man kan sälja till någon är det väl lättare att inte lage den, tänker jag hvis man kan. Men sen så kan man väl också vara, jag är ingen expert här på tillverkare, det kan absolut finnas tillverkare utanför Europa också som väljer att följa REACH-lagen och sälja till... Det är väl också okej, så länge man följer REACH-lagen. Jag tror hittills att vi bara köpt från europeiska tillverkare, så får man ju se vad som händer sen. Vi har ju... Innan så kunde det ju vara att vi hade liksom någon fast märke vi använde, men nu sedan det har varit så lite färger på marknaden så har man fått ta det som finns. När det kommer REACH-anpassad färg så får man ju börja köpa, för vi trenger den, en (?) färg. Så får man köpa den som finns och tänker väl icke ”ja, vi ska ha den och det märket”, nu är det liksom bara ”okej, det här är REACH-anpassat, så då får vi ta den”. Det är...

I: Plocka vad som är tillgängligt liksom?

S: Ja, så får vi väl se sen vad som blir favoriten liksom, eller vad som du tycker om.

I: Har du märkt några generella trender bland tatuereare? Inte specifikt kanske just här i studion, utan i andra studios, vad de tänker runt REACH-förändringarna?

S: Ja, alltså jag tror de flesta vi har pratat med, eller jag pratat med, tycker ju att det är tråkigt, eller de tycker icke det är superpositivt. Det är dyrt, man måste liksom slänga gamla färger och köpa in massor med färger som är jättedyra. Men också att man icke förstår helt liksom, hur det hänger ihop, för det är att det är ju icke helt klart liksom varför man gör det här, eller varför man gör den här ändringen för att... Ja, att det är liksom vissa ämnen som ska bytas ut, eller man inte får ha i, är liksom icke bevisat som skadliga. Det känns som att man bara gör något och så... och så blir det jättestor förändring för alla oss som jobbar med det, men att det känns som att folk bara skriver på något papper och så bara: ”ja, det blir bra”. Ja, så det känns ju tråkigt och osäkert. Ja.

I: Nu också med att de nya färgerna är dyrare... Ungefär, procentuellt höftat hur mycket dyrare blir det? Är ni tvungna att anpassa era priser efter det?

S: Ja, nej, alltså det har ju faktiskt icke... Det är väl också det att när det är så nytt så har vi tänkt att kanske det är dyrare nu i början, eller så nära för allt är helt, helt nytt.

I: När tillgången blir mindre liksom?

S: Ja, och så... Också att det är mer jobb för alla, såklart. Tillverkare och de som säljer färgen må ju följa ett nytt system, och att det kanske blir bättre om några år, att någonting har stabiliserat sig. Men jag vet faktiskt inte exakt hur mycket dyrare det var, för det är att... det är min kollega som beställer all färg. Men så kom det lite snabbt där. Så är det väl... Ja, i början så var det kanske, jag vet icke faktiskt, att det var dubbelt så dyrt eller något. Men nu ser det ut som att det där är nog lite mer okej. Fortsatt dyrare men lite mer okej.

I: Det har planat ut sig mer?

S: Vet icke. Kanske dubbelt så dyrt än det var innan, på ett ungefär, tror jag.

I: Är det någonting som ni får ändra era priser som tatuereare för det också? Eller finns det nästan en förväntning att en tatuering ska kosta så här mycket och inte mer än så?

S: Ja, alltså... Jag är lite... Ja, men jag tror det att det är liksom en liten förväntning där och så. Vi har icke diskuterat att vi ska ta något högre pris. Faktiskt. Jag tror också att vi har varit så att det bara... kom igenom hela den här eller så... Att man inte har tänkt på det. Så ja, jag vet icke.

I: Ja.

S: Men det var ju en god fråga.

I: Är det några andra, innan vi avslutar, generella tankar, någonting du vill ha sagt som vi inte har tagit upp?

S: Det är alltså så när man sitter och snackar, så känns det som man bara sitter och babblat, jag kommer liksom inte ihåg vad det är jag sagt. Nej, och så jag vet icke, men jag tror ju att... Ja, men så som du sa innan att när du tatuerade dig och pratade med tatuerare, och att alla är liksom arga och vill hellre göra sin egen grej, och göra det... någonting annat typ bara göra det olagligt, så tycker jag ju liksom att idén om att göra färg bättre, och göra det liksom kontrollerat är jättebra, och det är ju bara synd att det icke är... att det känns som att man inte vill göra det, att man icke faktiskt vill göra det bättre men att man bara vill lage några lagar på det. Och jag hoppas att det där blir... att innan den nya med blå och grönt träder i kraft. att man får öppnat upp lite samtal där, och kanske ändrat lite på hur det ser ut till slut. När de som forskar på tatueringsfärg och jobbar för att göra det bättre, liksom att det blir en mer vettig förändring. För det är ju också lite så att... Jag vet icke, innan har man kanske haft det att folk som tatuerar hemma eller inte bryr sig så mycket kan ju köpa färg var som helst eller så, som icke är godkänd, och kanske inte är tatueringsfärg rent av, att det bara är någon som har satt en lapp på flaskan... Och så är det vi som prövar att följa allt så gott vi kan och köper den godkända färgen, tänker på den gamla färgen som var godkänd, då är det liksom... Ja, i Sverige, som är väldigt dyrare och där är det mer en process där man ska ha lämnat den dokumentation till kunden, blablabla... Att visst det blir tydligare för kunder och för andra liksom att nu är det det här som gäller, det här är bra färg, man ska använda den här färgen. Så tycker jag det är bra för det känns som att det kanske har varit lite oklart att när folk har kommit in med en tatuering som har gjort hemma hos någon, så vet ju icke vi vilken slags färg det är. Det kan ju vara vad som helst i den färgen. Men om man tatuerar sig här så vet ju vi vilken slags färg vi använt, och det är en trygg färg. Men nu känns som att det kanske blir lite kaotiskt igen. Hvis det blev för svårt att för folk att följa den nya, att det kan göra det... ja, jag vet inte. Men man får hoppas att det blir ordning på sakerna.

I: Ja, jättebra. Tack så mycket.

S: Jo, tack.

Transcription of interview, Clara

I: So... yeah. We are here on the 30th of March 2022, with Clara, who works as a tattoo artist in northern Italy.

S: Yes, exactly.

I: What city, specifically?

S: The city is Seregno...

I: Seregno.

S: ...which is right above Milan, in the area considered to be greater Milan. It's what you call it.

I: Alright. Just, like, to start off, do you have any general thoughts about the REACH... the EU ban on tattoo ink?

S: On tattoo ink? Well, I have to say I didn't know anything about it before it came out in the newspapers. Every now and then we still receive from tattoo suppliers, emails about some specific inks that were removed from the market because of technical issues. So now and then they would, like, send this email with the name of the pigment, name of the colour, the number of the series so that you could remove it from your inks in case you had it. Because you know when you produce stuff, sometimes you have technical anomalies and the ink is not good for the skin and such, so it would have been nice to get that email from them telling that, you know, the pigments for the EU had changed, their policy and that they were changing their recipes. But other than that, I think it's normal to improve the research, and to make things safer for the user so... And the fact that you don't have to throw away your inks and replace them entirely, it's also something good that didn't... they didn't talk about it in the newspapers, and I'll talk about the newspapers. Jumping from one thing to another. Go ahead if you have a...

I: No, it's fine, no. We'll get more specific.

S: Okay.

I: You said that there weren't any emails or general outreach about the ban? Is that...

S: Before, it... it was like...

I: Yeah, before it took place.

S: Yes.

I: So, what like what kind of authority does the control and implementation of this, in like, in Italy specifically, for your case?

S: I actually don't know. There is this authority, it's called (?), or ATS, which is Azienda... Azienda Territoriale Sanitaria, which is Territory... Sanitary, Territory Association, sort of, which is part of, you know, the government. And they are the ones who go into the studio, to like tattoo studios, and like make sure that everything is clean, and like you're using proper material, and the right inks and all that stuff. But they only go to like new studios when you're just opening, to like check on everything, or if something happens and someone calls them and tells them like: "hey, at this studio, this is happening. Go check it out", and that's when they go. They're also the same ones that go into like restaurants and hospitals or those kinds of businesses. So, they're the one that regulate this stuff, so maybe they're the one who should have sent the email. But I would have expected it from tattoo suppliers.

I: So, there's no, like, with the ATS there's no regular check-ups or anything of that kind of stuff?

S: No. No emails, no check-ups, no nothing.

I: Just in your personal experience, how has the REACH impacted your ability to work? Has it?

S: It's... Yeah it doubled the costs of ink, so it will reflect on the prices of my tattoos for sure. Before, I know one small bottle, I don't know how much that is, like maybe 60 milligrams or 80 was twelve euros, and now it's 25. Just like more than double price.

I: So, the supply of the older tattoo ink are completely removed?

S: No, they still have supply until... they can still sell them until they're out of it, like until they have some, they can sell it. And they're selling it for a lower price. So, the tattoo artist, me included, is, you know like, you know pushed towards buying the old ones, more than the new ones, cause the old ones are cheaper than they were before, and you can still use them until you're out of them. While the new ones are very, very expensive. Very expensive.

I: Do you yourself use the old ones, until... as long as you can?

S: Yeah. I mean, yes. The law allows you to do that so...

I: Yeah, absolutely.

S: ...so using them also, I never had... I mean yes okay, the occasional problem, but not due to the pigment of a tattoo. I mean, we're not talking about using pen ink to tattoo, it's already some like very refined product.

I: Were there any Italian, like, national regulations before the REACH, and how do they compare?

S: They were already. Probably couldn't use some inks, I don't remember... like some American inks we can't use them, or some other inks I think that come from Eastern Europe or Asia, those that are... have like fluid. Not fluid, what's the name? Neon things, that kind of stuff. And also, the law, the ATS rules, were that if the inks didn't have the ingredients or all those informations on the bottle, written in Italian, you cannot use them. I don't know. Probably because they don't speak... they don't know English, but that was one of... one of their rules. And then I remember that a few years ago, we couldn't use radiant colour, that's another brand, and then I think the, they, the brand meet some changes and then we were allowed to use them, and they also came out with the bottle with Italian lettering on top so it's fine.

I: It's kind of similar to the Swedish rules as well. Like, the thing is it has to be stated in Swedish, all the ingredients. A kind of work around that Swedish artists have used to import ink is to just write in Swedish on a tag and place it on a bottle and that's fine.

S: I had no idea... And so interesting.

I: As well as, you talk about American inks. Some of the artists that I have talked to are worried about the death of specialised Ink, described as kind of the "ink nerdery". Do you see any future where more specialized inks or small batches do have a place on the market? Or does it look like it's just the general big brands that can afford to do the...

S: I think there will always be space for small things, maybe secret things. Maybe instead of importing them from the US we will have our own labs where people, nerdy tattoo artists, come up with their small batches of special dark, extra dark ink, or stuff like that, yeah. I believe that there will also be a market, might not be like, legal, but you know tattooing has not ever been entirely legal under, you know, every aspect. But that's also the beauty of it. So, you know, it has a criminal side to it.

I: A fringe aspect, yeah.

S: Yeah, yes. Something that I really wanted to tell you is that when ban came to life, it came to be, the newspapers in Italy came out with this, especially one: Corriere della Serra, which is a national newspaper, one of the biggest ones, or the biggest one, came out with this article, but this, like, crazy title: "No more colour tattoos", or "No more colour in tattoos", and it made it seem like colours were banned entirely. No more shades of any kind of colour, anything. Me and all of my co-workers and every tattoo person I know, we all got messages on Instagram, WhatsApp, everywhere asking if it was true, if they wouldn't have been able to get anymore colour tattoos, which is so crazy cause it's not true. And we had to explain...

actually at first none of us knew what was going on, because we didn't have that information. But then some other associations were like: "No, this is not true, this is what's happening", and so we were able to give the right answer to our clients, and our friends, and everyone who was freaking out. Because people were actually like, freaking out. All the emojis like, like that. So yeah, that was really bad information and for a couple of weeks people kept like, getting in touch and making sure that they could get the tattoo they wanted to get, they could still use colour, and some people also asked if the tattoo that they had just got, or the one that they got a month ago was okay like if they were going to have any reactions or... yeah, if there was a problem, stuff like that. That was... I think that's like crazy.

I: That actually tied in very nice to my next line of questioning. Just how... do you have experience... oh, sorry. Have you experienced any loss in revenue or people that have cancelled their appointments due to being worried about the colour?

S: No, I don't think so, but people that ask questions and were a little hesitant even to ask, but also a few when we got to the studio, who were like: "are you sure we... are you sure we can do this?". Yes. And I know some people posted stories... some tattoo artist posted stories on Instagram of themselves throwing away the old ink and replacing it And a co-worker of mine asked me if I thought we also had to do that, and I was like "this is crazy, it's like not, there's no way that they're asking us to just toss everything out and replace the entire batch of inks that we have, just like that". In fact, that's not the case.

I: So, there's a lot, in your opinion, histories from media and social media, that's kind of fuelled...

S: Oh yeah totally. Especially media. But yeah, also social media. Those not entirely true news spread out and created a lot of confusion.

I: You about clients being worried about like, their former tattoos. Do you have any personal worries about the inks being used in the past?

S: Not really. I feel like... the inks we've been using were already pretty safe. I don't know anyone who died because of a tattoo, or for the extreme amount of colour in their tattoos. I know of people who have become allergic to some pigments. I have a co-worker who now... she's like full of tattoos and just now like, years after having them, she's having some issues with the red. But that's because of the nickel, nickel... And I mean it's... like it can happen with anything, when you're eating tomatoes, after awhile you can't have any more tomatoes cause your body is full of metal, just can't take it anymore. So no, I'm not worried about these things.

I: Just like the regular exposure alligator... allergies.

S: Yes.

I: Yeah. You also talked about like, your industry colleagues posting on social media, throwing away the old ink... What are the general thoughts in the community about the ban? Are there some who are panicked, or used to be panicked before the ban and now have calmed down?

S: Yeah, I think we were all a bit... panicking a little bit. Only, or mostly, the tattoo artists who use... that use colour ink, because not everybody does. So, I was a little panicked cause I thought I had to... I would have packed it, like, change my design style and such, but I mean I would have. If I had to choose between not tattooing anymore or only using black ink, I would have done it, I would have kept tattooing only with black. I think that everyone now is, I mean, definitely calmer. I feel like I'm more worried about the consequences of COVID, more then the consequences of the ban. Because of COVID all of the you know, materials and production is like slowing down, and I am afraid that... I don't know, in a few months we won't have any more needles. That's a question, that's something that I asked myself and I did ask one of those suppliers I went to and she was like: "we just go, you know, day by day, so far, so good, but we can't... we don't know", and last time I went and got the needles last

week, she told me that they're waiting for a big delivery that got stuck in Spain because the truck drivers in Spain are striking because of the raise of the gasoline money... the price of oil. Right, got it. So, there are so many things right now happening around the planet that I don't think that the ban is like, the main problem anymore. I will have to raise the prices for sure, and that's... that's it.

I: Yeah so, it's more of a supply chain issue.

S: Mhm.

I: So, regarding the supply chain and the new colourants... I know there are some artists who are worried about in a couple of months' time, when the old colours run out and there are only the new ones to be bought. Do you see any issues in the future regarding the... how the market has provided colour? If there could be a shortage on some colours or in general?

S: Yeah, I mean I still haven't seen all the shades that they provide, if they are replacing everything or not. But there has been already like a shortage right away because everybody was ordering and buying all the inks because they have to have them. So, for the first couple of weeks that... I mean, there were like two weeks, or a month almost, where you couldn't find them anywhere, but now they are in stock again. I don't know, I think that... yeah, that could be a problem and a possibility not having... I mean having a shortage of inks, but I don't know we'll have to... we'll have to just see what happens. There's so many uncertainties right now so that's also... that's a possibility. And I'm lucky enough that I, mean I don't use every colour. I have a very specific colour palette, so I think I will be fine. I'm also an illustrator and a painter so I know how to mix my inks, my colours, and everything so I if I can't find that specific shade, I can try to make it with, you know, mixing different inks. So, I think we'll be fine.

I: Alright. Do you have any closing thoughts? Anything I haven't asked about that you would wish to talk about.

S: I don't know. How's your tattoo?

I: It's great.

S: No, I don't think so, I think I said pretty much everything. I wish the newspapers and the media didn't, you know...

I: Blow it out of proportion?

S: Yes. Not that we're still having, you know, aftershocks, afterwaves from that, but it was just... It's something that they keep doing so... and like, in very indifferent... different topics: corona, and the war and everything. I wish they just, you know, were more considerate of other people, and not just, you know, having this big... "the news, this is the news, this is the scoop, and now... be afraid, be terrified, no more colours in inks, in tattoos". Yeah, that's pretty much it, I think.

I: Awesome, thank you very much.

S: Thank you.

Transcription of interview, Anonymous artist

I: Let's get started. We are here in Copenhagen in the studio... Yeah, absolutely. In a tattooing studio in Copenhagen, to talk about REACH.

S: Yes.

I: And how it has impacted you and your business. First, do you have any general thoughts before we get more specific?

S: I think it has been a... The last couple of years have been just like really stressful, I think. It's been really not very healthy, and I think for many people not knowing like, what to do, we bought or sold, what we say in Danish. Like, are we allowed to work? Do we need to educate ourselves or something else? So, yeah, it's been really... I think as a general thing I think it's been very... I don't know what to say in English, but like, it's been really difficult knowing your future like unsecure, uncertainty about what's going on. Yeah, a lot of frustration I think because it's out of our hands. I mean from here to Europe, to the EU, it's unbelievably far and we cannot be heard. Frustration I think it's a general thing for most of us.

I: Yeah, so you talked about education and the perceived distance to the European continent. How has, or rather which government agencies has been a part in informing or... who's enforcing the rules, rather?

S: The ones who are.... It's quite... again, it's technical because it's the Miljøstyrelsen. It's like the environment. They are the ones who is handling everything with chemicals, which for some reason, tattoo colours has been put into this category, quite recently, that it's chemicals that we are using. So they are taking care of like, the regulative part, but the ones who actually goes... like, the ones who take control, the ones who are like informing us, it's not those, it's Sikkerhedsstyrelsen, who is also taking care of like, hygiene and the registration of all tattoo artists of Denmark, and so on, and so on. And they're not making the rules of course, they're just... the government is making the rules of course, but they're just like implementing them. Making sure that we are up to date with the law, so to say.

I: So, if any agencies were to come out and control the environment and control the colours, it will be Sikkerhedsstyrelsen?

S: Yeah, exactly. Sikkerhedsstyrelsen. They come, I think every second year, for now, and they... again they just make sure that we follow the rule, nothing else. They're not an informative instance, that's up to us. We have to search for that information, so if they change the rules, if they changed the law, that's up to us to know, like. But they, so they are not an informative instance, they are more like, just... Just went to make sure that we are following the rules that they're not informing us about, so, yeah.

I: So, when it comes to information, have you gotten any information at all from a European level, from an EU-level?

S: No. Nothing. We had... I think we got one mail recently, in the e-box from the government, I think it was Miljøstyrelsen, the ones with the chemicals. That they were having a meeting, but they wanted to talk with us. Just like a few lines, it was very vague...

I: Yeah.

S: ...I would say. That's why there's so much confusion. We have no clue what the law says, what it doesn't say, who is affected by it, which colour can we use? And we have tried, we have this small union thing. It's not a real organisation, it's just a big group of people, almost thousand people, tattoo artists. And there we share information, but it's west and east because people get confused by the... I would say the lack of information in tattooing. So, I think when it comes to information, we have very big problems.

I: And you perceive that your voices get heard?

S: No.

I: Even if you have like, the union thing that's still...

S: No, they don't listen. They comfort us in some way I would say, like they... We get invited to the meetings, but I think the reason... They don't listen to us because we are just tattoo artists, I think. What they listen to is everybody else who is not part of tattooing. This means like, scientists and so on, which has no clue what's going on here, like, we have one guy in Denmark, Jørgen Serup, I think you should probably write down his name, he's a front figure of doctors in Denmark, who is... he's very smart. He's very... Until this day actually, he's been on the opposite side of the table, so we have been arguing with him like, he wants to implement these things with the government, and we say "no, this is not realistic in terms of hygiene", and so on, and so on, but now when the European made this REACH law he is on our side of the table telling the European people that they're idiots. So, so, I think... Yeah, I mean, we get information, and we don't get heard because... We don't get information, we don't get heard, because we're just tattoo artists. We are not scientists, therefore we are not... we cannot sit at the table because, what do we know? We are just tattooing, you know. We don't know anything and that's kind of true. We don't know... I don't know about the 4000 chemicals. I don't know physics or biology, that's not... I, I'm a tattoo artist, but I think to some extent it would be fair to have tattoo artists at the table telling what problems we encounter every day. Because right now the laws made around a problem they think exists, so therefore we are not heard, because we have... Especially in Denmark, because in Denmark we haven't had laws for... ever. Like we... Our laws towards tattooing is 2-3 years old. This means you... Before that you could do without gloves, you could tattoo with like, you can sit with dog shit on your hands and tattoo if you want. But 3 years ago we made up this law.

I: So, it's a very recent and sudden change?

S: Very recent, and the changes are radical like, with everything. So now this REACH is just topping.

I: I'm sorry, could you write down his name?

S: Yes, yeah.

I: It's my Swedish-speaking brain that's...

S: I think if you Google him you will see him. He's been on television all the time, and he's also been very against the REACH, like he's very against it. Even though he's the doctor who is treating people for infections, like has a education in infection. He's an old guy, all scientists... He's really... I used to think he wasn't that nice, but he's really nice now because he's actually... he's trying to tell the politicians that they are very wrong about this. They're very, very wrong. So, yeah.

I: How do the... How do REACH compare to the other laws? You said they were like, two or three years old?

S: The thing is with the laws we implemented with Sikkerhedsstyrelsen, we actually wanted this. We wanted to be regulated, because there were so many tattoo artists doing like, horrible stuff at home, and then they get here and they have infections, and they spread diseases. We had all these problems where... So, the government looks at tattoo artists because it's not... Everybody can tell, everybody can say they're a tattoo artist. This means when the government looks down on us, we're in... at the same box. Professionals, because that's not a real term in their opinion, and home tattooers. And for us it's very distinct things, like... But for them it's the same. So, when the troublemakers, the home tattooers, they made like all this trouble with infections, they make statistics about all of us. This means they would say: "20% gets an infection". But that's not true. That's because we are in the same category as home tattooers. So, we wanted the first laws, those 3 years ago. We really wanted those. Regulators, we want you guys to come here so we can show you that we have everything under control. We want our backs to be clean like, don't... we're not dirty, horny criminals you know. We

won't, like... we're doing things the right way, and we have very high quality. I think a lot of tattoo artists they... when they go to the doctor, they think it's dirty there, so I think we have very high quality. So, we wanted these laws. But REACH... Here we had a problem, so we made the laws here. But REACH? None of us has ever experienced, let's say, the main argument is cancer, because they found out about some rats who would get cancer if they were exposed to all this, yeah. So, they're implementing something that's very radical, it's practically closing down everything. It's... there's a lot of confusion, it's not just blue and green ink. It's everything. It's also the black inks we used to use. So, there's a big difference between the one we wanted, because there was a problem. The other one is just closing down everything, and there's no problem. So that's kind of the issue.

I: Yeah. So, so far, how has the market provided new colours, if at all?

S: They have. But they have never been tested. So, they write on it, "this is REACH compliant", and it's from, let's say, it's from brands I never heard of. And I've been tattooing for over 10 years now, I never heard these brands. I Am Ink or all this kind of other brands like, it's not many. It's very limited, very limited. They say it's REACH, but no one ever tested it. They just say it doesn't include these things. But the facilities to test for all these chemicals doesn't exist. This is why this is so... it's very dirty, REACH, how they came to this conclusion. You cannot even test for these chemicals. They have no device for testing colours of tattoos. So, you have all these new brands thinking to make easy money, so they come up with all these inks and say "yeah, don't worry we've got you". It's never been tested. So...

I: So, you feel that the previous inks still had a higher level of safety?

S: Yes, yes. A lot. I see my customers eight years after. Generations before me, like my teacher, and his teacher were using the same colours they used in America, which is very, very throughout with all this stuff. They have high quality. Very high quality. Not like here in Europe. American colours are very high quality, and they have a lot of research, they have a lot of like, scientific articles about colours, which we don't have here in Europe. Like, even Americans said when they heard about REACH: "don't worry guys, we will never do what the Europeans are doing, because that's... that's stupid". It's very stupid. So, no. The colour I would never... I would not use the colours. They come up now, because I don't trust a new company, a new brand, who saw this golden opportunity to come up with a cool ink. And then... and then I put it in the skin of people, and I will see the results of this colour in 2-3 years. So, not just for the health stuff, but also just for the aesthetics. I mean, I have no idea how it reacts to the skin or anything. It's a new ink, this means they cannot test it for five years. It's completely new, they don't have the like, the time for it. So, I would rather use...

I: So, it, it has been rushed out?

S: It's been rushed out, yeah. I mean I'm pretty sure they probably made a lot of testing on it and everything, but it doesn't have the test of time. And that's important, I think. We have no idea. So, I trust my experience more than politicians of Europe. You know, you...

I: Yeah.

S: I'd never do that.

I: So, you're still using the banned inks?

S: Yes. Yeah, I am. And it's completely safe. I have customers even asking for it. I have tonnes of mails from people writing me. "Do you still use the old colour?" I say "yeah, I do". And then "yeah, good. I want to have an appointment". So, I mean... yeah. People want quality.

I: Yeah. Yeah, absolutely. Everything you said about the new inks not having the test of time...

S: Yeah.

I: ...that's a big one.

S: Both for like, let's say for like, a test of the colours. Jørgen Serup, the scientist, he talked so much about this, like you're putting things in people's skin that's not been tested over, let's say, 5 to 10 years, that you would normally do with colours of this. You would test it so much. They have one year. Less than one year. The big brands I use, which is very safe, they couldn't, and they have like, muscles. It's a big company, Eternal Ink, and these bigger brands they... they have muscles. They couldn't come up with colour. That kind of says everything, like they didn't, they couldn't figure out how to do this pigment without putting some of these chemicals in, which is in very, very small, like it's microscopic, like it's insanely small amounts, which is not harmful for people. But I'm no scientist so I will not talk about that, but... But, yeah, so we had... If they cannot come up with it with all the money they have, and all the customers they already have, and they couldn't come up with their own version, then I see it as a big problem.

I: So, how is the legality in Denmark using the banned inks? In Sweden, for example, tattoo artists are still allowed to use the old inks...

S: Okay.

I: ...until they... until they run out on the markets.

S: Okay, okay.

I: The buyers of inks, the wholesale buyers, are not allowed to buy more, but they can still sell the... what they have. Is there a similar situation in Denmark, or...?

S: No. Not here, not in Germany. I think Sweden is maybe the only country with this. I order my colours from Germany normally, but they cannot sell anything, the Danish one cannot sell anything. It's just simply that... I ordered a lot of colours the day before the 4th, so...

I: And you're running on that?

S: No. I know my way around.

I: Okay.

S: You can buy from UK; I'm not going to tell more than that. But you can buy from a very trusted... like it's... it's a real shop, they just sell it as a... because I also paint, so they sell it as a... same colour, same packets, it's from America, completely safe. They sell it as a... artists' paint. So, they write that on the faktura, you know the... invoice. So, no, everything is closed with this in Denmark, and you cannot buy any. Or in Germany.

I: Do you feel like your sentiment towards REACH is a general sentiment, what's the general sentiment amongst tattoo artists in Denmark or Copenhagen.

S: I think I'm... If I got my opinion out to people, I think they would agree with me on everything. I think it's very general. However, I think a lot of tattoo artists know we're running a business, we're tattooing, we maybe have families, friends, we have all this stuff and now we have to be like small politicians, we have to go into politics. So, I think a lot of tattoo artists, they're just like, they're like "fuck it", you know. We have no control, so we'll just do what they say. I mean... So, I think that's more of a... like people are like, exhausted from both this first regulation, now the REACH, and we have a third one going on as well, because moms, you know the tax, 25 %. Everybody has to pay that, unless you're an artist. This means if you're an actor, you're reading poets, if you paint, if you make sculptures, all kind of art is... it's like, they're not supposed to pay this. They can be free from it. I'm an artist. But now they're saying no, we're a service. We're like a dentist, or we're like a hairdresser. If they, drawing... If a tattoo artist draw something, they're not an artist. So we have this one going on as well. We are fighting with the tax, you know, skatten.

I: Yeah.

S: So, I think people are exhausted. So, the thing with colour I think most people are just like, they lay flat down. "Okay", you know. They do like this. So, I think, yeah.

I: It's tiresome and exhausting?

S: Very, yeah. It's fast also. Like so much uncertainty like, location closed down should we like... It's exhaustion, people are just like "okay, they can do whatever the fuck they want with us", like people are just like, yeah. And I think at some point this will just backfire completely, because then we do just like in Japan and Korea where it's not allowed to tattoo. It's illegal, you have to have a doctor degree, which is... stupid. But they still get tattoos in Japan because they just do it without paying taxes, without... yeah.

I: Yeah.

S: And this is, will be the result, I think.

I: So, you feel like the new regulations are pushing tattoo artists underground?

S: Yes. Yeah, definitely.

I: So, how do you feel about the future of tattooing in Denmark, or maybe Europe more in general?

S: I think in... They had regulations in Spain for a lot of years... the colours. They would have the colours in the front, and then have the good ones, safe ones, old ones, illegal ones in the back. It's been like this for many years. But I think this one in Denmark, this will be... The fines are very big, and the... yeah. They're very strict with this, so I think for the future of Denmark, I mean you're gonna see a lot more people tattooing at home. Because the thing is, if you tattoo at home, and not take money from... now it gets really complicated. Do not... If you're tattooing at home, then you're not a business. If you're not a business, you should not follow the law of tattooing. So, you can actually in Denmark sit at home, tattoo without gloves, no hygiene, doesn't matter, you cannot charge money for it. But... you know people will do it and then they will get the money anyway.

I: Yeah.

S: So, this REACH is another, like, pushing towards like, coming underground, definitely, yeah.

I: Both REACH and the taxation, I should assume?

S: Everything. All 3.

I: Because, if you tattoo at home there is no tax on...

S: Yeah, exactly. Plus, you don't have to follow hygiene, you don't have to be registered, which cost money every year for us, you don't have to like, we have to like, the rooms have to be in a certain way, and... you don't have to follow anything. So, yeah, it's definitely pushing a lot of people, like, I even considered it. I'm an established artist, even the thought, has even come to my mind. Wouldn't it just be easier to just, you know, tattoo at home. I know hygiene, I can do it really safe at home, but... I don't want to. I want to be legit.

I: Yeah.

S: We fought for so many years, but... to become legit and to, like pay taxes like everyone else, and be like, a nice business. We have, I have 6 people working here... 7 people. So, this is kind of pushing on all the good people as well. And it's actually embracing the people at home, because they don't have to follow anything.

I: Yeah.

S: So, it's punishment for the ones who does it the real way, so to say.

I: And, as you said, maybe there is a culture in Denmark of like, home tattooing, mostly because... you mentioned before that there's a lot of people coming with infections, and the laws are very recent.

S: Yeah.

I: Alright. Do you have any closing thoughts? Anything that we haven't got to? Any rants that you wanna...

S: I love the whole idea of... of regulating colours. All we want is to go to work, tattoo safely, and have a nice, artistic life and like, take care of ourselves, have our families live a normal like... Entrepreneur... entrepreneur life like anyone. Like, we want to be our own bosses, just

wanna work so we don't... I like the idea about regulating for safety, that is the best thing ever. That's just... It just means higher quality. But this has the complete opposite effect. This is... You're flushing all the hygiene, everything, directly in the toilet. Everything is like, it's a huge mistake.

I: Awesome. Thank you very much.

Transcription of interview, Jens

I: Ja då är vi här med Jens, tatuerare och styrelseledamot i Sveriges Registrerade Tatuerare. Innan vi drar i gång på mer specifika frågor, har du några generella tankar om REACH och implementationen?

S: Ja, alltså den generella tanken är väl att jag tycker att det är ju en... det är en lagstiftning som är i grunden baserad på... det är både rätt och fel, och jag tycker väl att nu när den är implementerad då är det ju vårt ansvar och liksom ta till oss den, en lagstiftning är en lagstiftning. Men man kan väl säga att själva branschen och industrin generellt har ju inte varit för det här, och det är ju väldigt, väldigt många liksom sakkunniga forskare som inte heller tycker att lagstiftningen och själva... som den har liksom lagts ut, egentligen är speciellt bra för slutkonsumenten. Så det finns ju brister i den som faktiskt rent av är farliga, och det har vi ju åsikter om såklart.

I: Yes. Hur har ni på SRT jobbat med europeiska myndigheter? Innan vi tryckte record här så snackade vi lite om att ni har varit och jobbat sen 2013.

S: Ja, precis. Jag jobbar... Jag hamnade i det här EU-arbetet 2013, då man satte ihop en referensgrupp för att jobba mot den befintliga lagstiftningen som då hette ResAP(2008). Och ResAP(2008) om man ska vara väldigt, väldigt så här, generaliserande, bygger egentligen på tankegången att det som inte får finnas i smink får inte finnas i tatueringsfärg. Och sen så jobbar man ju givetvis med forskning, som man försökte då under åren 2013 till 2015 anförskaffa sig så mycket liksom forskningsmaterial som möjligt, och det forskningsmaterialet bygger... Det är liksom då... Vi kunde vara upp mot 70 medlemsländer liksom som var på sådana här möten, där man skulle presentera då varje enskilt lands specifika forskning. Alla länder... eller alla länder, men många länder, hade alltså egna forskningsintressen och de hade egna liksom linjer som de gick på. En del satsade mer på att finna liksom kanske, ja, bakteriella orsaker till problem medan andra tittade mer på liksom innehåll i färger och så vidare. Men det här var liksom ett... en ihopbakshistoria. Så det här det har ju... det har ju funnits med ganska lång tid innan REACH liksom, och i det här... I slutändan så var det så att man egentligen inom EU inte var... man var inte helt nöjd med liksom resultatet, och man tyckte liksom att man hade hittat... ja, för lite egentligen. Så att det... den här subgroup for tattoo som den här gruppen hette, det arbetet lämnades över till REACH eller till ett ECHA, om man säger, det som är den europeiska, liksom, Kemikalieinspektionen.

I: Yes. Ni... Jag antar att det var ni som var en av representanterna från tatueringsbranschen. Hur många, generellt, tatuerare satt med runt bordet? När den här informationssamlingen pågick.

S: Ja, precis och det här... grejen är att det här är liksom... Det är ett väldigt omfattande arbete som har gjorts, och det har gjorts i så många olika kanaler, men det finns en dansk läkare som heter Jørgen Serup, som 2013 tog ett eget initiativ baserat på hans kunskaper. Han är verksam då upp på Bispebjergs sjukhus i Köpenhamn, och han har jobbat i cirka 30 år med problematik runt tatueringar, och också tagit fram olika metoder för att ta bort då tatueringar som inte är bra. Han startade någonting som heter European Society for Tattoo Pigment Research. Och då... och i det skapandet av den här liksom, ja, klubben kan man säga, gruppen, så... och det här det här var då en samlad forskargrupp kan man säga, där han samlade ihop alla liksom, Europas forskare. Där startade han upp en stor konferens som kallades för ECTP, European Congress for Tattoo Pigment Research. Och i det här då... jag... hur jag hamnade i det här, dels så blev jag ju utvald på grund av att jag var... jag var ordförande för den här tiden för det som är SRT. Så att då valde man ju... När man

kontaktade olika branschföreningar så kontaktade man deras ordföranden och erbjöd ett plats vid bordet, och det kallas ju för att man är en stakeholder. alltså varje enskilt land då, så som stakeholder så betyder ju då att jag får ha en röst i det här. Alltså även om den då är... Jag är ju inte forskare och då blir man kanske av forskare behandlad därefter, så att man får ju inte... man får inte så... vi kanske inte hade så stor politisk röst, men mitt jobb och min infallsvinkel i det var ju att jag skulle göra min politiska röst så stor som möjligt. Så att man kan väl säga att jag har gjort en del kaos på de här mötena. Och det måste vi göra, eftersom vi inte är så många i antal så måste vi ändå se till att vi liksom, kommer dit med den kunskapen vi har, och vi har ju liksom, i ryggen, 150 års forskning genom bara dagligt arbete. Så många tatueringssom har hållt på väldigt länge kan ju väldigt mycket om olika typer av tillbud. Och det förstod man kanske inte i första läget från forskningens håll, att vi faktiskt har väldigt mycket kunskap. Så vi har ju bidragit... alla då de här... alla olika tatueringssom, olika tatueringssom som har fått möjlighet att vara med i det här EU-arbetet har ju gjort stor skillnad. Och hade vi inte varit där då hade lagarna sett väldigt annorlunda ut idag, för att lagar byggs ju också ofta bara på indicier och liksom spekulation, och så har det varit lite grann i det här fallet, att man har ju haft alldeles för undermålig statistik att gå på.

I: Yes. Din politiska röst skapar kaos, som du uttryckte det...

S: Ja.

I: Vilka punkter i lagstiftningen känner du att du har haft inflytande på? Eller tatueringssom branschorganisationer?

S: En väldigt stor skillnad, det var ju att när jag kom ner dit första gången... jag har ju jobbat då med hygienföreläsningar och jobbar med hygienbiten, den allmänna, alltså basala hygien runt arbetsingreppet under många, många år. Så egentligen så var jag på sätt och vis är fel referensgrupp, för att jag har jobbat, hade jobbat väldigt lite med just det som hade med färg att göra. Men när jag fick möjligheten att vara med så tänkte jag ändå... Jag kände ändå så här att, det spelar inte så stor roll om man hittar liksom en flaska färg som innehåller farliga saker, det är ju ändå en flaska färg med farliga saker. Man ska ju kunna bevisa att den är farlig som tatueringssomfärg, och det har man inte lyckats med. Så alla försök att försöka bevisa att de här mikroskopiskt små mängderna farliga saker i färgflaskan faktiskt gör skada i huden, det har man haft väldigt svårt att förklara. Och där när jag kom ner på de första mötena så kände jag väldigt, väldigt starkt att jag tycker att man jobbar i fel ände. Så att man liksom... Det finns en fullkomligt undermålig kunskap om hygien för de här yrkesgrupperna. Vi är ju ändå ett hundratal yrkesgrupper som kallas för hygieniska ingrepp som bryter hudbarriären, (*unstable connection*) och inom om de här yrkesgrupperna så är kunskapsgrund (*unstable connection*) ...jag har jobbat med och då tycker jag liksom att bevisa att det finns farliga saker i färgen spelar ingen roll om inte tatueringssom ens förstår att man måste tvätta händerna när man har varit och bajsat liksom. Det är ganska enkelt. Så man måste liksom börja i rätt ände. Så där tror jag att jag har påverkat ganska mycket, och jag och flera andra kollegor från Europa att få dem att förstå att man kan inte bara jobba ur liksom ena änden, utan man måste helt enkelt liksom se på det ur ett mycket bredare narrativ, om man säger så.

I: Ja. Du pratade innan om att du tyckte det var undermåligt mot konsumenter, vad som har hänt. Nu har ju inte hela gått igenom, tex grön och blå tar ju fortfarande ett år till innan det är förbjudet i färger. Men hur känner du att det har påverkat branschen hittills sedan det implementerades?

S: Ja alltså... Om vi säger så här nu... De första mailen som jag skickade angående det här med ECHA, det var... jag har en kollega som är distributör av färger, vi pratade om det här för bara några månader sedan, och det visade sig att de första mailen som jag skickade till honom var 2015 om att det här låg i pipeline liksom. Att man hade skrotat det ena projektet och gjort det till ett annat. Han och jag har ju åkt på den här konferensen tillsammans flera gånger, den här ECT-konferensen, så vi har ju legat hela tiden... vi har ju suttit på första

parkett liksom och hört allting hela tiden. Så vi visste ju om att det här kommer bli stökigt. Och på konferensen så var det ju väldigt uppenbart att branschen var upprörd, men de här mejlen som skickades ut, som cirkulerade, dom var egentligen inte helt okej att cirkulera, men jag kände ett ansvar att cirkulera dem ändå så att vi skulle komma långt fram, och att distributörerna och tillverkarna av färg skulle få tidig information om att det här är någonting vi måste förbereda oss för. Och då i första läget så avfärdades egentligen de här... det här mer som bara typ ett skräckscenario. "Det här kommer aldrig ske, REACH kommer aldrig gå igenom." Det tog ju sedan ungefär 2 år innan det här faktiskt var en befintlig lagstiftning, och när det väl var en befintlig lagstiftning, det är väldigt sällan man plockar bort en lag för att folk är liksom så här, "bort med den, bort med den". Alltså det här stå på barrikaderna med högaflar, det måste man liksom göra i rätt tid. Det kan man inte riktigt göra efter lagen har gått igenom, och det är ju det som har varit den stora problematiken, att lagen gick ju igenom. Och det där pratet om blå och grön, det är ju fortfarande så att det är fortfarande genomslaget. Det är inte så att... det är inte... Egentligen frågan om blå och grön ska bort från marknaden. Man har konstaterat att blå och grön ska bort från marknaden, utan vi har fått liksom dispens på tid för att lösa ett problem, och det är väldigt... Blå och grön är väldigt komplicerat att lösa. Det går liksom inte att ersätta blå och grön med någonting annat. Och när blå och grön försvinner så försvinner 70 % av paletten. Så det är ju liksom en del av basfärgerna. Och därför så har det ju här såklart skapat väldigt mycket oro, och då har man hört sådana här uttryck som att "vi kommer få stänga", "vi kommer få lägga ner", "ingen kommer att kunna tatuera". Självkärligt så kommer inte tatueringar försvinna som liksom ett kulturinslag eller som ett intresse, men framtiden för tatuering kommer ju precis som för andra branscher se annorlunda ut, så är det ju att man... ja, inom skogsavväjning då måste man anpassa sig till nya lagar man kan inte avvärja skog hur som helst. Sen grinar alla dom som har skog över det, men skogsavverkningen fortsätter ändå liksom. Och det är ju så med tatuering också att vi kommer vi kommer pipa ett tag och tycka att det här är skitjobbigt för att man förändrar ju liksom i vår struktur, och det är klart att det är jobbigt, men det är inte så att tatuering som fenomen kommer försvinna för det, utan vi kommer anpassa oss men det tar kanske ett tag. Men det är ju stor chans att vi får förändringar och att färgerna... Som det har sett ut innan så kommer det inte se ut, och det är jättemånga deppiga över för att man har vant sig liksom, och så är det ju med saker, det var ju likadant när man implementerade handsken på åttiotalet liksom, gummi, att vi ska ha gummihandskar på oss. Det var ju inte så att alla plockade upp en kartong gummihandskar och klappade händerna och skrek "det här är det bästa som har hänt i industrin". De flesta sa ju att "nej, jag tänker fan inte använda några jävla handskar", och sen tog det liksom så här, 10 år innan alla gjorde det, när alla hade förstått att det här är för vårt eget bästa. Att EU gör restriktioner i gränsvärdena det är ingenting som är dåligt, det handlar ju om att vi ska skydda slutkonsumenten. Så... men tillbaka till det som du ställer en liten kort fråga om där med vad är det som är bra och dåligt för slutkonsumenten. Det som är dåligt för slutkonsumenten det om man gör lag som ingen vill jobba efter. Då börjar folk bryta den här lagen och då har det liksom inte verkan för slutkonsumenten längre. Så precis som i mat... som på... i matindustrin eller några andra stora industrier som är viktiga så kommer det fuskas. Och det är ju dåligt, det är ju dåligt för dig som är sugen på att gå och tatuera dig, för att du vet inte om din tatuering kommer vara ärlig eller inte liksom.

I: Ja. Hur känner du att marknaden har erhållit nya färger, de som är förbjudna nu, och hur illa kommer det bli med 70 % av färgerna försvinner med grön och blå?

S: Alltså om vi säger nu worst case scenario att det faktiskt inte kommer någon ersättning för blå och grön, då får vi bara... då får vi ett minskat antal kulörer att jobba med. Och då blir ju tatueringar lite tråkigare. Det blir ju tråkigt för slutkonsumenten för att det blir lite tråkigare tatueringar. Men i första läget nu när man liksom så lanserade lagen, då får man ju också ta hänsyn till att den här lagen skulle sättas i bruk 4 januari. Och då har liksom vårt eget

Läkemedelsverk och då Kemikalieinspektionen suttit och skissat på det här under en pågående pandemi, där man då dessutom har liksom satt ganska hårda restriktioner på jättemånga branscher, både liksom för distribution, produktion. Och pandemin sträcker sig över hela Europa, så jag menar 4 januari så var det ju alla... Ja, du kommer ju ihåg hur det lät liksom medialt att det var liksom kaos, tatuere som satt och pep på Facebook om att "jag kommer få lägga ner, allting går åt helvete", ingenting av det har ju hänt. Och det sade vi redan på årsmötet i förra november att det är typ så här... sitt inte och prata negativt på sociala medier om det här, för att det är bara onödigt. Vi har en plan och det kommer gå bra, och det är inte så att alla kommer få stänga ner sina verksamheter, och det kommer komma färger. Men man får ju också ta hänsyn till att alla de här producenterna och distributörerna jobbar ju... de flesta färgerna att produceras utanför EU. Så de har ju dessutom... får dem sitta vid skissbordet och fundera på, ska vi liksom, ska vi ens bry oss om det här eller ska vi bara satsa på den liksom lokala marknaden. Så om du är en stor producent i USA, då kan du ju också tjäna ganska bra pengar med att bara sälja färgerna i USA. Så i europamarknaden... Det har man ju fått tagit... det har man ju fått tagit en, liksom beslut om. Ska vi satsa på den här europamarknaden överhuvudtaget och förlora miljoner och åter miljoner på att ändra hela vårans produktion? För det är det de har gjort, de har ju förlorat enorma pengar på att hela Europa låg nere och ingen köpte färger. Och sen har man då befintliga varulager som man ska försöka liksom så här... rädda. Så det är ju väldigt många av dom större, liksom... de stora distributörerna och leverantörerna har ju jobbat väldigt hårt med att försöka sälja färger som de redan har producerat i så stor mängd som möjligt innan lagen implementeras. Så det här är ju mycket mer komplext än vad tatuerna... Tatuerna har ju liksom den här bilden av att så här "ja, imorgon kommer den här lagen var verksam, då måste jag ha nya färger", och så har man väntat till sista 2 dagarna innan man beställer. Så det är ju liksom så här ko-ko ko-ko. Alltså lite naivt tänkande liksom. Och så har det ju vart liksom, under hela den här processen att det är väldigt så här naivt. Att man började en namninsamling, liksom, sista året, sista halvåret innan den här lagen ska implementeras I hela Europa, då börjar man skrika på barriaderna och samla in namn för att skicka till EU. Men lagen har ju redan gått igenom, så vad ska du med den an namninsamlingen till? Det är ju bara en namninsamling som säger så här "vi är inte nöjda". Men den har ju ingen politisk verkan över huvud taget. Och det har ju vi som jobbar med det här vetat om hela tiden, att det spelar ingen roll hur många namn man samlar in. För lagen har redan gått igenom. Så det är liksom för sent. Så vi har tyckt massa saker, och utövarna tycker massa saker, men det är ganska... det är ganska naiva tankegångar, för att det är mycket mer komplext än så liksom.

I: Ja. De nya färgerna då, hur känner du att dom står sig ur en kvalitetssynpunkt jämfört med gamla?

S: Ja, alltså SRT som grupp vi har satt upp en... vi har liksom en enskild grupp nu där, som där vi liksom... så här som vi liksom kallar bara för test och validering liksom, av nya produkter. Det tråkiga är ju att man liksom måste liksom... på något sätt så testas ju och valideras det ju liksom på befintliga kunder, och där har ju jag liksom så att... Jag har ju föreningens... liksom tankegångar om det, sen har jag liksom mina egna personliga tankegångar om det. Och jag tycker att det är lite... För mig, om jag utgår ifrån ett personligt perspektiv, så tycker jag att det är jobbigt att det kommer in så mycket nya produkter under så kort period, som hävdar att de är REACH-anpassade. Så ur ett personligt perspektiv är jag väldigt försiktig med att liksom så här... köpa på mig massa nya produkter, utan jag försöker hålla god dialog med de som producerar och liksom distribuerar färger och ser vad är det som händer, och använder då hellre färre färger än liksom, testar många nya. Men vi har ju inget annat val än att använda de färgerna som påstår sig vara REACH-anpassade som nu finns på marknaden, och de fanns ju på marknaden bara några veckor, till och med dagar, efter att lagen hade implementerats, precis som utlovat, men problemet var att det fanns inte tillräcklig

mängd för 120 000 öppet utövande tatueringare i EU-zonen som försökte köpa samma färg från samma leverantörer på samma veckor. Så, så... och då var vi... När det här liksom utlovades att nu ska vi börja leverera färger, då var ju alltså hela Europa i fjärde vågen. Så hela Tyskland låg i princip nere, Belgien låg nere, alltså många av transportländerna låg nere, vilket gjorde att det inte gick... det gick inte att få fram produkter liksom, för att helt enkelt transportvägarna var för långsamma på grund av restriktioner. Så vi... jag och SRT... jag är tillsammans med min ordförande, vi sökte Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket den 20 januari för ett möte, som vi efterfrågade då. Och det är efterfrågade vi ganska strax efter vårt årsmöte i november förra året, för att vi visste ju att det här skulle bli lite kaosigt. Så vi hade ett möte med dem 20 januari, där vi var ganska konkreta i vår frågeställning. Och det såhär ”hur tycker ni att vi ska göra nu när det inte finns färger och få tag på?” Liksom anser ni att då alla bara ska stänga dörren och inte ta emot kunder. Och där var ju svaret från deras sida, hur ska man säga, lite... ja, det var svävande på det sättet att de ändå gav utrymme för att vi förstår att det här är problematiskt. Om du är med på vad jag menar. De kunde inte säga ja eller nej på den frågan, och det räknade du egentligen inte med heller, utan vi räknade med att de skulle bara ge oss någon form av sådan här ”wink, wink, vi fattar ju om ni jobbar vidare trots att det finns liksom färger”.

I: Hur har er dialog varit med Kemikalie och Läkemedelsverket? Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket under hela...

S: Alltså jätte, jättebra dialog med dem. Och de hade... på det här mötet så hade de gjort en jättefin presentation där de förklarade väldigt tydligt vad deras förväntningar var, och de förklarade det väldigt tydligt vad den här lagen innebär och för... vem som har vilket ansvar. Så vi var extremt nöjda med det här mötet och vi var väldigt, väldigt glada över att vi kände oss väldigt hörda, eftersom vi kom till dem med liksom en så här lite... ja, en klump i magen helt enkelt i och med att det är ju ganska skarpt läge när man efter en pandemi säger att folk i princip måste bomma för det finns inte material. Och det här är ju liksom... Vi pratar ju om mikroföretag som är helt och hållet beroende av att de har kunder för dag till dag för att få liksom mat till ungarna. Det finns ju inga direkt bidragsformer du kan söka för att det är så här, nu har EU satt en begränsad på en gränsvärde, och så kan inte vi jobba. Det finns inget stöd att söka, det finns liksom ingen hjälp att få, då ska du bomma i... Vi hade ju ingen aning då 4 januari, när kommer distributionen komma i gång... kommer det? Och det var ju därför folk håller på och skrek på Facebook om att de kommer få stänga, för det fanns ju väldigt knapphändig information. Dels från svenska myndigheter som är berörda, sen så var det ju informationen från distributörer och tillverkare den var ju också väldigt knapphändig. Alla var liksom så här... det var lite så här hemliga anor liksom runt hela det här. Att typ så här... eventuellt kanske får vi se, vi hoppas på att få färger till nästa vecka. Det var hela tiden så här väldigt luddigt liksom, och det skapade ju massa rädsla. Sen har det ju haft olika länder har ju reagerat på olika sätt. Som Danmark till exempel, de har ju suttit och skrikit i ett år om att allt kommer gå åt helvete. Det är i deras värld så ska det ju bli så här walking dead liksom i hela tatueringindustrin, och där har ju vi varit... där har vi kämpat väldigt hårt mot våra medlemmar att få dem att förstå att det finns ingenting att vinna på att sitta och prata negativt om det här, utan det är så här... Vad det än är för problem som vi stöter på så är det vårt jobb att så här, vi ska lösa problemet, hitta en bra väg att gå. Och det är klart att färgerna ska vara... Det finns inga tveksamheter från vår förening så att färgerna ska vara så bra som möjligt. Det finns ingenting att vinna på att vi har dåliga färger.

I: Så du känner ändå att dom nya färgerna är bättre ur säkerhetssynpunkt?

S: Alltså ur säkerhetssynpunkt så kommer en del av färgerna... det man har tagit bort, det är ju sådant som man vet är liksom så här... farligt för människokroppen. Sen så har man ju... Det som det man fortfarande inte har kunnat bevisa, vilket är väldigt viktigt att understryka, framför allt för dig som gör en sådan här typ av avhandling, det är att det finns väldigt

mycket, det finns ändå väldigt mycket information att liksom anförskaffa sig om just det. De facto är att det man har bevisat är att det är farligt i flaskan. Men du måste kunna bevisa att det är farligt i kroppen, och det har man mycket svårare att bevisa. Så till exempel den här stora kopplingen med mellan cancerogena ämnen och tatuering, den kopplingen finns inte. Och där är studierna alltså nästan 50 år gammal. Så man har ju alltså... man har ju alltså följt liksom så här närmare 75 000 människor, liksom. Det är så här en stor studie om just det här med cancer och tatueringfärger, och den kopplingen finns bara inte. Så det är liksom så här... Därför så är det ju också att använda ordet liksom cancerframkallande ämnen och tatueringfärg, det är så här, det blir lite felvinklat och framför allt i media har ju det varit felvinklat, för att man skrämmer ju upp människor. Och gå omkring med rädsla, det kanske också leder till psykisk ohälsa. Så vad är det som är gynnsamt för slutkonsumenten? Om jag liksom sår ett frö i dig att du har tatuerat dig nu och då kommer du eventuellt få cancer av det, det kanske i själva verket gör dig sjukare än själva tatueringen någonsin kommer göra. Så det är liksom så här... det är en farlig väg att gå och prata om farliga ämnen. Om vi säger färgflaskan är så här stor. Och prata om mängden farliga ämnen i färgflaskan, det kan vi absolut göra, men du måste ju kunna göra kopplingen till att det hamnar här i huden. Så det tycker jag man har gjort fel och det är liksom... det är ju en av de stora grejerna som vi jobbar med som förening, det är ju att när vi träffar myndigheter då vill vi ju... Det var det jag menade med lite så här att jag gjorde kaos på de här mötena, för jag pekade ju ändå ut svagheter i de här forskningarna. Vi... det räcker inte med att man har frågat 200 personer på en badstrand om deras tatuering kliar lite grann när de äter nötter. Alltså det blir så här... vi kallar det här för korykiosksstatistik, alltså det är liksom så här som att man har stått i en kö med 15 personer och sen frågat om deras tatuering är jobbiga, och sen så baserar man... tar dom siffrorna och gör det till en lagstiftning, det är liksom... Då blir det ganska farligt.

I: Ja. Du nämnde media lite kort där, sociala medier även. Hur känner du det har spelat roll i... Du nämnde panik på Facebook bland tatuereare.

S: Ja, alltså media, sociala medier är idag... Jag menar från åldrarna liksom 15 och uppåt så är ju det liksom, det självklara liksom så här stället att få information, så det är klart att när vi är väldigt många som samtidigt sitter och liksom grinar och skriker och gapar om att allt ska gå åt helvete, då blir ju det den allmänt vedertagna bilden av problemet, så det är ju många... Det är ju ändå många som har varit... säkert varit oroliga liksom. Så sociala medier har ju en väldigt stor, liksom, påverkan, och den påverkar ju även politik idag, så jag menar även de... Alla liksom berörda myndigheter använder ju också sociala medier, och ser liksom oss, och även konsumenternas, liksom reaktioner så sociala medier har ju en jätte, jättestor... liksom påverkan. Men det har också påverkat positivt, för vi har ju kunnat använt våra sociala medier i... och liksom så här kasta vatten på elden. För det tycker jag är viktigt. Jag tycker det är viktigt att man liksom så här, man ska prata sakligt om grejer och då ska vi liksom fokusera på vad som faktiskt är... liksom den riktiga problembilden, och problemet är ju att tatueringfärger kan ju till exempel påverka en person som har andra typer av allergier. Och allergi är en av de vanligaste tillbudena med tatuering, om man tittar rent så här statistiskt sett, så är ju olika typer av allergena reaktioner är det som är vanligast. Och när det kommer till cancer så har man ingen koppling överhuvudtaget. Och då ska vi väl prata om det. Så att människor som är ämnesallergiker kanske ska vara lite försiktiga med att utsätta sig för färga håret, smink, stoppa okända saker i ögonen, fransförlängning, tatuering. Alltså alla saker, allting som kan leda till en kronisk reaktion ska man ju vara lite försiktig med. Så det pratar jag hellre om, att det finns människor i samhället som kanske måste tänka lite extra på vad de utsätter sig för, för att en kronisk allergi är väldigt jobbig.

I: Ja. Då ska vi se här... Har vi någonting annat som du vill prata om, antingen i egenskap av representant för SRT, eller bara som tatuereare, som vi inte har nämnt här idag?

S: Nej, om jag pratar som representant för SRT så tycker jag väl att... just nu så tycker jag väl att vi har en jättebra situation där vi har en förståelse för varandra, både liksom så här tillverkningsindustrin och distributionen och utövarna. Och just nu så känns det ändå som att det finns... det finns bra produkter på marknaden, och vi har en ganska bra koll, och vi har en jättefin dialog med i alla fall de svenska myndigheterna. Och skillnaden då för dem... jag vet inte om... Alltså skillnaden från andra europeiska länder och Sverige är ju att SRT har lagt väldigt, väldigt mycket energi på att bygga extremt, liksom, bra broar och fundament mot berörda myndigheter. Vi är det enda landet i världen som jobbar så, där vi jobbar... där vi liksom ligger i... om vi säger... Vi ligger steget före, så vi tar oftast kontakt med myndigheterna själva, och det här gör vi ju för dem som då är slutkonsumenter, för det är ju SRT:s liksom så här, slutgiltiga syfte, det är ju att skydda både utövaren och konsumenten för det som kan vara farligt. Så vi jobbar lite grann som... Ja, vi kan väl säga att vi är som ett eget Arbetsmiljöverk liksom för våra utövare, och sen så är vi också som skyddsombud för slutkonsumenten. Så jag skulle väl vilja säga det att... det Sverige anses vara ett av de säkraste länderna i världen att tatuera sig i. Och det finns ingenting idag egentligen som tyder på att inte ens de gamla färgerna som vi har använt i 30 år utgör någon större fara för människokroppen, det finns inget som tydligt bevisar det här. Det finns däremot ganska tydliga bevis på, till exempel, en väldigt, väldigt stor forskning idag är att de som är väldigt omfattande tatueringar... tatuerade, har bättre immunförsvar än dem som är otatuerade, för att man hela tiden får i sig mikroskopiskt små doser av dåligheter. Det finns alltid farliga saker. Det finns farliga saker i tomater, det finns farliga saker i chips, allting handlar bara om liksom så här balans. Men som det ser ut just idag så finns det ingenting som tyder på att tatuering är någonting som liksom, gör att människor blir sjuka långsiktigt, och inte heller kortsiktigt, utan det man pratar om, det är som sagt allergiska reaktioner och sen framför allt att man går till oseriösa utövare där kunskapen om hygien är undermålig. Och det här gäller egentligen alla hygieniska ingrepp. Så alla som tittar eller lyssnar eller läser din avhandling ska veta att det den stora faran är vi själva. Så när vi väljer ett billigare alternativ så gör vi ett dåligt val, och när vi väljer ett alternativ där vi inte riktigt vet kunskapsgrunden så gör vi ett dåligt val, alltså vi gör de här valen för oss själva. Och tatuering är faktiskt en frivillig handling. Så att man väljer ju att gå och tatuera sig, och då väljer man också vem man tatuerar sig oss. Så när man väljer att tatuera sig överhuvudtaget så ska man välja sig att tatuera sig hos någon som är öppet utövande, jävligt duktig på det de gör, och som kan svara på dina frågor som konsument. För du som konsument har liksom rätt att ställa frågor om färgen, och metoden, och materialet, om kunskapen om hygien framför allt. Så om en tatuerare som är öppet utövare, till exempel inte har god kunskapsgrund i hygien, då finns det all anledning i världen att liksom välja någon annan.

I: Ja, jättebra. Tack så mycket.

S: Tack så mycket.